

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКОГ И ПРИРОДНОГ
НАСЉЕЂА**

Бука Караџића 4/VI, 78000 Бањалука, тел: 051/247-419, факс: 051/247-545 E-mail:
rzzzs@blic.net

**ЕЛАБОРАТ ЗА УТВРЂИВАЊЕ РАДЕТИЋА КУЛЕ У ПРИЈЕДОРУ
ЗА СПОМЕНИК КУЛТУРЕ –
КУЛТУРНО ДОБРО ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА**

**СПОМЕНИК КУЛТУРЕ – КУЛТУРНО ДОБРО ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА
РАДЕТИЋА КУЛА У ПРИЈЕДОРУ**

Бањалука, јул 2025. године

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКОГ И ПРИРОДНОГ
НАСЉЕЂА

Елаборат

ЕЛАБОРАТ ЗА УТВРЂИВАЊЕ РАДЕТИЋА КУЛЕ У
ПРИЈЕДОРУ ЗА СПОМЕНИК КУЛТУРЕ –
КУЛТУРНО ДОБРО ОД ВЕЛИКОГ ЗНАЧАЈА

Приједлог сачинили:

Сара Ђумић, дипл. инж. арх.
др Биљана Мишић, историчар умјетности

Геодетски снимак:

ГЕОНОВА д.о.о. Бањалука

Фотографије:

Документација Завода

директор

Јасна Милешевић

С А Д Р Ж А Ј

I ИДЕНТИФИКАЦИЈА

НАЗИВ ДОБРА

ВРСТА ДОБРА

ПОЛОЖАЈ

ПРЕТХОДНИ СТАТУС ЗАШТИТЕ

II ОПИС И ВРИЈЕМЕ НАСТАНКА

ИСТОРИЈАТ

ОПИС ДОБРА

ОПИС НЕПОСРЕДНОГ ОКРУЖЕЊА ДОБРА

III КАТАСТАРСКО И ЗЕМЉИШНО-КЊИЖНИ ПОДАЦИ

IV ПОДАЦИ О СОПСТВЕНИКУ

V РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА СА ВАЛОРИЗАЦИЈОМ

VI ЗОНЕ ЗАШТИТЕ

VII МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ ЧУВАЊА, ОДРЖАВАЊА И КОРИШЋЕЊА ДОБРА И ЊЕГОВЕ ОКОЛИНЕ

X ПРИЛОЗИ

XI ЛИТЕРАТУРА

I ИДЕНТИФИКАЦИЈА

НАЗИВ ДОБРА

Радетића кула у Приједору

ВРСТА ДОБРА

Материјално добро, непокретно културно добро – споменик културе од великог значаја.¹

ПОЛОЖАЈ

Објект Радетића куле (споменик културе) се налази на к.ч. бр. 2148, К.О. Приједор 1, општина Приједор, Република Српска, Босна и Херцеговина. Смјештен је у централној градској зони, у завршном дијелу улице Краља Петра I Ослободиоца. На сусједној парцели уз споменик културе, на броју 13, налазила се кућа Радетића подигнута 1884, која је 2024. порушена. Тренутно је парцела Радетића куће празна, али је Регулационим планом предвиђена изградња зграде за становање. Непосредно окружење споменика културе са његове западне стране чини рукавац Берек са монтажним мостом, на југоисточној страни хотел *Приједор*, подигнут 1985. на самој обали ријеке Сане, док се сјевероисточно од куле налази вишепородични стамбени блок изграђен 1960-их година. Југозападно од споменика култура на обали Сане је подигнут мотел „Ле Понт“ (1999-2006), а пространа парковска површина (на сјеверној страни) у продужетку градске саобраћајнице Краља Петра I Ослободиоца ствара посебно амбијентално окружење.

ПРЕТХОДНИ СТАТУС ЗАШТИТЕ

Предметни објект је евидентиран је као добро под претходном заштитом 20. септембра 2022, рјешење број: 07/1/624-653/22.

II ОПИС И ВРИЈЕМЕ НАСТАНКА

ИСТОРИЈАТ

Оснивање Приједора

Приједор је један он млађих градова основаних у сјеверозападном дијелу Републике Српске. Налази се у средишњој области Босанске крајине, на десној обали ријеке Сане, у алувијалној равни Приједорског поља чија надморска висина износи 135 m. Овај простор са аспекта географске регионализације припада Панонском ободу, тачније суб-регији Панонско Поуње. Обухвата централни и дјелимично доњи дио слива ријеке Сане, између планина Козаре на сјеверу и Мајданских планина на југу. Приједорска котлина се пружа у правцу сјеверозапад-југоисток и представља главну спону између ријека Врбас и Уна.

Равницу су формирали наноси ријеке Сане и њених притока, чији се извори налазе на југозападним падинама Козаре, а дијелом и на сјеверим обронцима планине Бехремаганице. У

¹ Закон о културним добрима (Службени гласник РС, бр. 38/22): чланови бр. 10, 11, 12. и 25.

овом дијелу, ширина санске долине варира у просјеку двјеста до триста метара и окружена је бреговима од којих су западни стрми и шумовити, а источни плодни, обрадиви, испресјечани малим долинама. Читава околина Приједора посебно је позната по рудним богатствима, о чему свједочи велики број налазишта – у Љубији, Томашици, Старом Мајдану и Сасинама. На два километра сјевероисточно од града терен се постепено валовито уздиже и прелази у горски ланац планине Козаре.²

Простор Поткозарја одувијек је привлачио пажњу бројних народа, који су га освајали и насељавали.³ Долина ријеке Сане, због своје благе климе и велике плодности земљишта, пружала је многе предности за формирање првих насеља, о чему свједоче археолошки остаци на лијевој обали Сане. Најстарија насеља датирају из времена бронзаног доба. Локалитет Зецови, удаљен од Приједора 7 km, чине остаци римских и средњовијековних грађевина, док је праисторијски слој дебео око 3 m. Праисторијско насеље је откривено и на локалитету Топића брдо, а илирска градина у селу Бастасима. Локалитет Црквине се налази у предграђу Тукови, а име је добио по средњовјековној цркви подигнутој на рушевинама римског насеља. У селу Чаракову налази се илирска некропола из млађег жељезног доба, док је мања илирско-римска некропола пронађена и на десној обали Сане, у Балтиним барама. Позноантичка некропола у селу Раковчани датира из периода 4. и 5. вијека. Долазак Римљана у освајачким походима и формирање насеља око Љубије засигурно се може довести у везу са налазиштима жељезне руде. Периоди просперитета кроз историју су се смењивали са раздобљима немира у којима се ова област налазила под различитим владарима.

Други велики талас турских освајања почетком 16. вијека, након што су Османлије претходно већ запосјеле Босну средином 15. вијека, захватио је и њене сјеверозападне области. Након што је ова гранична област пала под турску власт 1528. уследиће раздобље сталних сукоба великих царстава, у којима је простор наизмјенично прелазио из руку једног у руке другог владара. Нестабилне околности нису погодиле оснивање нових насеља, што донекле објашњава релативно касни настанак Приједора. Иако нема довољно поузданих извора који би прецизније потврдили тачно вријеме формирања прве утврде на Сани, многи историјски и материјални показатељи указују да је то свакако било за вријеме турске власти.

Првобитно име града – *Придор* – изведено је од глагола продријети, што се доводи у везу са промјеном корита ријеке Сане, која је некада текла западније испод самих брда и насеља Хамбарине, да би потом продрла у Приједорско поље.⁴ Овај топоним се одржао и у модерно доба, јер Приједорчани дио поља са лијеве стране Саве називају Сухи Придор, док је онај са десне стране ријеке познат као Мокри Придор. Друго објашњење топонима везује се за положај града на путу који је водио до старије и значајније утврде Двора (Двор на Уни). Као насеље и станица „прије-двора“ – новоосновани град је добио име Приједор.⁵ Први писани помен топонима јавља се у извјештајима аустријске војске у вријеме Бечког рата (1683–1699). Аустријске чете под вођством грофа Адама Баћанија (Batthyány Adam, 1662–1703) су у два наврата 1693. и 1696. ратовале у Босанској крајини против намјесника Џафер-паше. У војним извјештајима аустријској команди са списком освојених градова, поред осталих, помиње се и паланка *Придор*. Након потписивања Карловачког мира 1699, дијелови Лике и Славоније поново су дошли под окриље Аустрије, те се муслиманско становништво из ових области, повлачећи се пред Аустријанцима, насељава у сигурније области турског царства. Претпоставља се да су се на територију Босанске Крајине и данашњег Приједора махом доселиле муслиманске породице поријеклом из града Удбине у Лици.

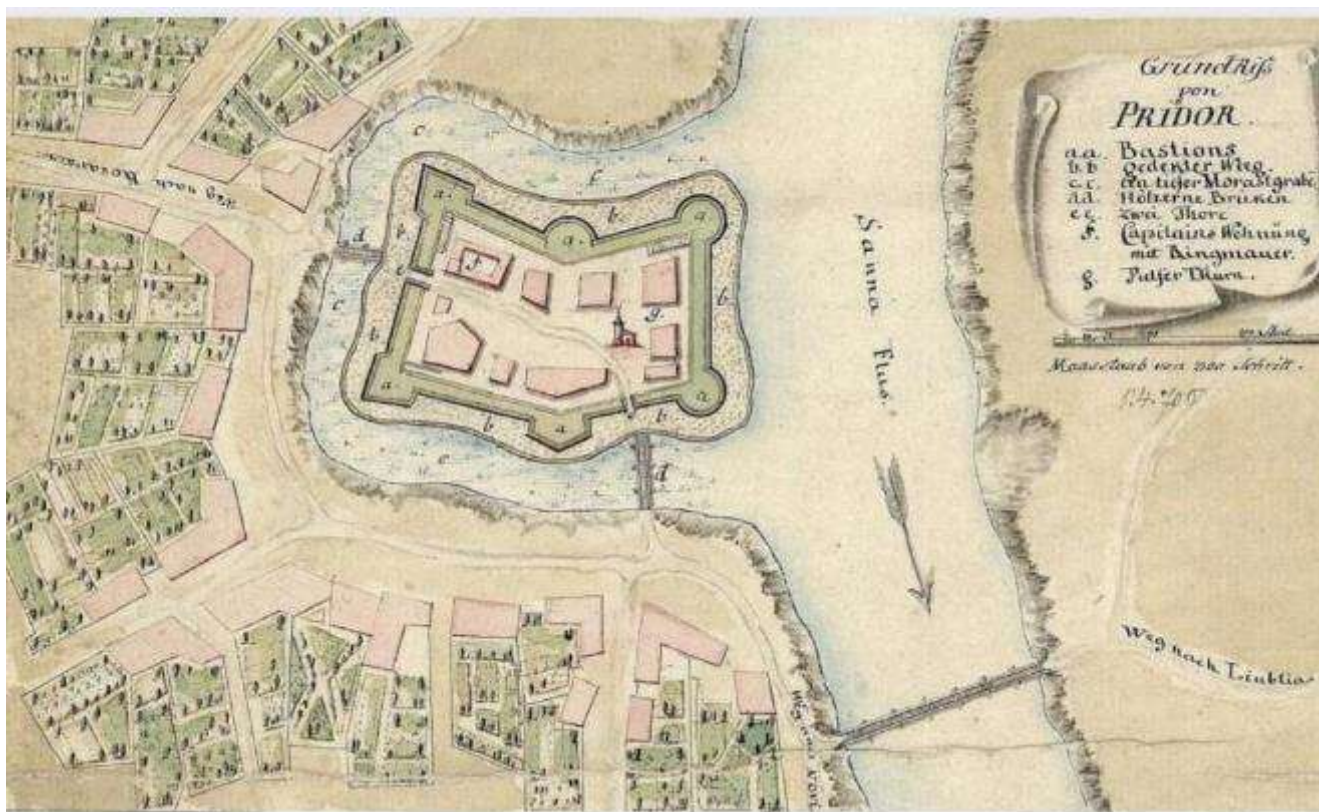
² *Prijedor i okolina*. Prijedor: Narodni odbor opštine; 1961, 3.

³ Мирко Врањеш, *Љујевчанско Поткозарје*, 1. издање, Лакташи: Графомарк; 2008

⁴ *Prědorъ* од *prě-drěti* (прасл. **per-derti*) мјесто гдје је крчењем начињен продор у густој шуми (Skok I 437b). Према: <https://gradovi.balkaninstitut.com/epskigradovi/gradoutdc76.html?slovo=P&str=3&id=1819#> (приступљено 23.6.2025)

⁵ Недовољно сачуваних историјских извора искључује могућност поузданог тумачења имена града. Такође, није познато ни тачно вријеме његовог настанка али се може оквирно предпоставити да је то било након Бечког рата (1683–1699), највјероватније током прве половине 18. вијека. *Prijedor i okolina*, 1961: 8.

Након првог помена 1693. требало је да прође пуних 50 година до наредног документа у којем је поново наведено име града. Био је то извјештај из 1745. који говори о преласку двојице мустафиза из једне утврде на Уни у новоизграђену тврђаву *Придорска ада*. Камена утврда је описана као тврђава неправилног четвороугаоног облика са три куле и табијом (великом земљаном утврдом).⁶ Локација за подизање утврђења извесно је одабрана због стратешких и комуникационих специфичности – положај на ријечном острву је имао предност приликом одбране од потенцијалних непријатеља јер је омогућавао добру заштиту и лакшу контролу и одбрану од непријатеља, док је ријека Сана од давнина била пловна и имала висок саобраћајни потенцијал. Управо из те мале турске утврде и њеног хришћанског подграђа насељеног средином 18. вијека постепено се развио данашњи Приједор.

Сл. 1. Аустријска карта *Grundriss von Pridor* из 1794. (извор: <https://www.mojprijedor.com>)

Најстарији дио града (Турска варош или Стари град) је смјештен на острвцу формираном меандром Сане и вештачки прокопаног канала, познатог као Берек. Острвце је названо *ада Свињарица* због тога што га је у вријеме насељавања малобројно хришћанско становништво користило за испашу стоке. На самом ободу острва гради се дрвено утврђење опасно двоструким бедемима висине десет и ширине четири стопе, испуњеним дебелим набојем од земље. Спољни бедем је од унутрашњег био удаљен седам до осам стопа. Овакав тип утврда је најчешће подизан у равничарским областима гдје је било више шуме него камена и по правилу је имао једноставну издужену форму неправилног четвороугла.⁷ Временом је наспрам острвцета, на обали Сане, формирано ново хришћанско насеље, за које ће се касније усталили назив Српска варош. У овом раздобљу у документима се Приједор наводи као паланка.⁸ Ојачавање постојеће утврде, односно формирање чврстог војног утврђења од камена, опасног дебелим зидинама реализовано је највјероватније за вријеме султана Махмуда I (1730–1754).⁹ Тврђава је тада имала три улазне капије, Диздареву кулу и Барутану. Из истог периода датира и прва џамија у Турском граду,

⁶ Према: *Prijedor i okolina* 1961: 7.

⁷ Видети: *Vojna enciklopedija*, Indeks. 2. izd. doštampano 1978. Beograd: Redakcija Vojne enciklopedije; 1976.

⁸ *Prijedor i okolina*, 1961: 4.

⁹ *Prijedor i okolina*, 1961: 10.

саграђена на раскрсници путева. Тврђава је имала свога диздара (управник града, командант) и посаду, која ће у њој остати све до 1851.¹⁰

Након наредног аустријско-турског рата и потписивања Београдског мира 1739, Приједор се нашао дубље у турској области, те је постао знатно сигурнији за живот. Нови талас насељавања обухватио је области изван зидина утврђеног града. Пред крај вијека, тачније 1785, аустријски изасланик Божић оставио је значајан опис града, у којем наводи да се у њему налази између 50 и 60 турских кућа.¹¹ Прве православне породице населиле су се у периоду 1790–1820. из села у околини Приједора, али и из удаљених области Македоније, Старе Србије и Херцеговине. У већем броју католичке породице се насељавају после 1878, као и мањи број представника јеврејског народа.¹² Досељеници су се махом бавили занатством и трговином, у чему су се посебно истицали Херцеговци. Данас Приједор са околним насељима има 60.000 становника.

Приједор је био у саставу кадилука Костајничке бекије од оснивања па све до средине 18. вијека (претпоставља се 1852), када постаје самосталан кадилук (срез) који је обухватао подручје Козарца, Омарске и Љубије. Тиме је постао сједиште судско-административне управе за читаву ову област. Од 1757. добија статус капетаније, о чему свједочи тапија издата на име капетана Хаци-Шабана за имање у селу Романовићи. Од тог времена на челу Приједора био је капетан као врховни војни и судски заповједник града. Систем капетанија је у читавој Босни укинут 1835,¹³ те тако и у Приједору. Остала су позната имена само тројице приједорских капетана: хаџи Шабан, који је изградио капетанов конак унутар старог града, Ибрахим бег и Мехмед бег.

Културно-друштвени и архитектонско-урбанистички развој Приједора (1800–1941)

Висок стратешки значај и природна богатства, али још више повољан географски положај на раскршћу важних саобраћајних и трговачких путева допринијели су брзом успону Приједора током 19. вијека. Паралелно са развојем Турског града шири се и Српска варош, у којој је 1835. изграђена прва Српско-православна основна школа, а 1849. и прва црква брвнара посвећена Светој Тројици. Почетком вијека Приједор је имао сљедеће махале: Град (између Берека и Сане) Заград (иза Града према Новом), Ограде (око данашње православне цркве), Чаршија (око моста на Береку дуж главне улице), Мајковача (до жељезничке пруге), Урије (мјеста за испашу) и иза ње Пухарска.¹⁴

Чаршија је, за разлику од других босанских градова,¹⁵ формирана дуж једне улице у правцу сјевер-југ који је паралелан са током Берека. Обликована је у специфичном вретенастом облику дужине 500 m, са дућаним на обе стране, док су у њиховој залеђини подизани стамбени објекти. У њој је 1839. изграђена и тзв. чаршијска џамија. Изглед чаршије међутим, упркос њеном значају средишта друштвеног и привредног живота, није био репрезентативан: улица је била прашњава, без канализације, са отпадним водама које су се низ њу слијевале. Тепенци, мале радње од дрвета са поклопцима умјесто излога, својим скромним изгледом и асортиманом робе, додатно су појачавале оријентални карактер простора.

Око 1850. Приједор се у списима помиње као један од већих трговачких центара Босанске крајине са око 2 900 становника. Важан саобраћајни ресурс представљао је пловни ток ријеке

¹⁰ Током прве половине 19. вијека Приједор губи значај као погранично утврђење, тако да посада у потпуности напушта утврду 1851. *Prijedor i okolina*, 1961: 19.

¹¹ Према: *Prijedor i okolina*, 1961: 16.

¹² Видети: Vjekoslav Klaić, *Bosna: podatci o zemljopisu i poviesti Bosne i Hercegovine*, Dio 1, Zemljopis, Zagreb 1878, 172-175

¹³ Видети: Kreševljaković H, Kreševljaković X. *Kapetanije u Bosni i Hercegovini*. 2. izd. Sarajevo: Svjetlost; 1980; Ahmed S. Aličić, *Uređenje bosanskog ejaleta: od 1789. do 1878. godine*, Том 11. Sarajevo: Orijentalni institut; 1983.

¹⁴ *Prijedor i okolina*, 1961: 19.

¹⁵ Видети: Mirza Hasan Čeman, *Urgentne urbane intervencije osmanske vlasti na području Bosne i Hercegovine nakon 1860. godine*, u: *Zbornik radova Međunarodne konferencije „Centri i periferije u osmanskoj arhitekturi - ponovo otkrivanje balkanskog naslijeđa“*, 22.-24. april 2010, Sarajevo : CHwB, Regional Office, 2011.

Сане, којим се обављао највећи дио транспорта преко Уне и Саве до Београда.¹⁶ Управо воденим путевима одвијао се извоз жељеза и увоз соли, ракије, грнчарије, тканина, шећера, кафе и друге робе. Пролазак жељезничке пруге која је од Добрљина, преко Приједора водила у Бањалуку, био је још један од важних еманципаторских елемената за будући развој града. Још 1869. потписан је уговор између турске власти и аустријског привредног друштва барона Хирша¹⁷ (Maurice von Hirsch) о изградњи жељезнице.¹⁸ Године 1869, група француских инжењера дошла је у Босну да ради на прузи.¹⁹ Реализација дијела пруге од Добрљина до Бањалуке 1873, представљала је прву жељезничку везу у читавој Босни и Херцеговини која је требало да Турску преко аустроугарске мреже повеже са остатком Европе. То што је Приједор био једна од станица на траси пруге имало је далекосежне посљедице за његов каснији привредни и економски развој. У Приједору је тада изграђена и жељезничка станица око које почиње да се формирају нови дијелови града.

Сл. 2. Жељезничка станица Приједор, разгледница из 1908. (извор: <https://www.zeleznice.in.rs/>)

¹⁶ Пут од Приједора до Београда трајао је око седам, а повратак око 20 дана. Саном је саобраћало 70 лађа, чији су власници били највиђенији Приједорчани. Према: *Prijedor i okolina*, 1961: 17.

¹⁷ Барон Морис фон Хирш је уз помоћ Аустроугарске 1869. закључио конвенцију са Портом о изградњи пруга у Османском царству. Конвенција је имала два дијела. Први је обавезивао барона Хирша да сагради главне пруге: Цариград-Једрене-Пловдив-Софија-Ниш-Приштина-Митровица-Сарајево-аустријска граница. Други дио се односио на концесионо право у трајању од 99. година. Према: Петар Миленковић, *Историја грађења жељезница и жељезника политика код нас (1850–1935)*, Београд : [б. и.], 1936, 24-25, 34, 60.

¹⁸ Идеја о жељезничкој прузи први пут је пала на памет османском султану Абдул Азиз Кану 1867. током његове посете европском делу Царства. Укупна дужина линије од 2500 км требало је да се заврши последњом деоницом од Бањалуке до Добрљина, тадашњег пограничног града са Аустроугарском империјом, а затим даље до Беча преко Загреба и Граца. Тада је договорено да Аустроугарска монархија треба да заврши деоницу од Добрљина до Беча преко Сиска. Барон Морис фон Хирш је 17. априла 1869. добио је задужење да окупи заинтересоване стране, оснује компанију, организује све инжењерске предуслове и коначно изгради жељезничку инфраструктуру у Босни, и у име концесије прими сву добит у наредних 99 година коришћења жељезнице. Године 1869, група радних бригада, инжењера и заинтересованих страна дошла је у Босну да ради на прузи. Међутим, овај велики жељезнички пројекат није завршен пре распада два велика царства. Деоница до Добрљина укупне дужине 101,6 км и пуног (нормалног) профила од 1435 мм званично је отворена 5. јануара 1873., и то је била једина деоница са овим профилем у Босни до краја Првог светског рата, након чега су неке друге деонице (нпр. Бањалука-Добој, Добој-Сарајево) обновљене из уског у пуни профил. Пруга је коришћена од 24. децембра 1872. до 14. новембра 1875. Након аустроугарске окупације, прва деоница од Бањалуке до Приједора поново је отворена након опсежне реконструкције, која је започела у септембру 1878. Затим, 16. фебруара 1879. и 24. марта 1879. године, поново су отворене даље деонице од Приједора до Новог Града и Новог Града до Добрљина, уз промену имена из „Жељезнице Босне и Херцеговине“ у „Краљевска и царска војна жељезница“ (*Kaiserliche und Königliche Militärbahn*) Бања Лука-Добрљин.

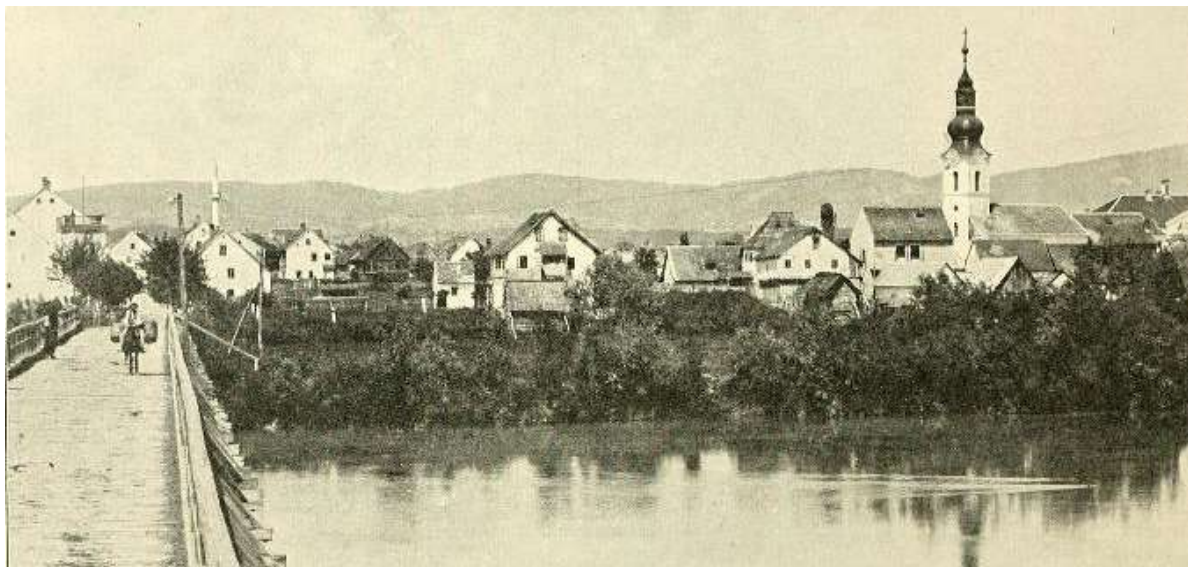
¹⁹ Alfred Horn, *Die Bahnen in Bosnien und der Herzegovine*, Wien: Player. 1964: 6.

Gemischter Zug Nr. 12 m. I. II. III. Wagenklasse mješoviti vlak br. 12 I., II. i III. razred				Entfernung in Kilometer Daljina po kilometrim.		Station
Ankunft Dolazak		Abfahrt Odlazak				Post
Stunden sat	Minuten časaka	Stunden sat	Minuten časaka	einzel posebno	zusammen skupno	
(b.-j. z.)	—	6	—	—	—	Banjaluka
—	—	7	45	20.6	20.6	Ivanjska
—	—	8	—	16.9	37.5	Omaraka
—	—	10	12	17.6	55.1	Prijedor
na)	—	12	50	31.2	86.3	Novi
—	—	3	53	14.7	101	Doberlin
—	4	22	4	—	—	Sisack—Sisak (Re
—	5	39	5	—	—	Agram—Zagreb
—	6	29	6	—	—	Triest—Trst
—	7	15	7	—	—	Budapest—Budimj
—	8	09	—	—	—	Wien—Beč (Südb.

ngen.		O
ger Züge sind in „Wiener Zeit“ aus-		Za dolaz i odlaz vlakova mj

Сл. 3. Ред возње на прузи Добрљин–Бањалука из 1882. (извор: <https://vremeplov.ba/>?)

Након Берлинског конгреса 1878,²⁰ Босна и Херцеговина је дата на управу Аустроугарској, која званично долази у Приједор 31. јула 1878. Одлазак бројних муслиманских породица у Турску због губитка ранијих повластица, значајно је измјенио демографску слику Приједора. На њихова имања нова власт насељава Нијемце и Мађаре. Поред тога, модернизација привреде, развој трговине и сабораћаја и увођење нових животних навика подстакли су потпуну трансформацију града која ће свој врхунац доживјети крајем 19. и почетком 20. вијека. За вријеме аустроугарске окупације Приједор је имао директну повезаност са европским залеђем, од кога га је претходно дијелила аустријско-турска граница. Успостављањем новог крака пруге Приједор – Сански Мост – Српска (1915) град је повезан и са јадранским приморјем. Међу првим већим привредним подухватима у доба аустроугарске власти били су отварање модерне пилане за прераду дрвета изнад Козарца (1883)²¹, оснивање првог пољопривредног друштва, јединог у то вријеме у Босни и Херцеговини, и отварање рудника за експлоатацију жељезне руде у Љубији (1916).²²

Сл. 4. Панорама Приједора крајем 19. вијека (извор: Renner 1897: 516)

²⁰ Видети: Bencze, László. Schubert, Frank N. (ur.). *The Occupation of Bosnia and Herzegovina in 1878*, East European Monographs, New York: Columbia University Press, 2005.

²¹ Изнад Козарца се 1883. отвара прва пилана Карла Шмуцера. То је био први индустријски објект на овом простору, у којем су стручне послове обављали страни, а обраду дрвета домаћи радници. *Prijedor i okolina*, 1961: 27.

²² Аустријанци су систематска истраживања рудног богатства у Љубији спроводили од 1880. Heinrich Renner, *Durch Bosnien und die Hercegovina kreuz und quer: Wanderungen* [Интернет]. Berlin: Geographische Verlagshandlung Dietrich Reimer (Ernst Vohsen); 1896. XIII, 1, 480, 2, 45.

Значајан опис изгледа Приједора након две деценије аустроугарске управе оставио је Хајнрих Ренер, истичући природне лепоте које путник може сагледати посебно ако у град долази новоотвореном пругом Бањалука-Добриљин.²³ Он биљежи:

...Затим настављамо долином Сане до Приједора, где је Сана већ пловна. Град, са својих 5.000 становника, лежи на десној обали реке, на месту где долина излази из планина у примамљиву, цветну равницу. Приједор је познат пословном свету по својој великој трговини житом. Његови бродови са воћем, који подсећају на египатске дахабије, плове из Сане у Уну и Саву, стижући чак до Земуна, па чак и Будимпеште. Током устанка 1875. године, Приједор је највише страдао; Готово сви његови трговци су побегли на хрватску обалу. Једва се град донекле опоравио након окупације, када га је опустошио страшан пожар. Сада изгледа веома пријатно, са живим саобраћајем, разним страним досељеницима у околини и великом државном живинарском фармом која ужива значајан углед. Њена сврха је узгој живине одговарајућег порекла...

Ренер помиње да тада (1896) у Приједору живи 5 000 становника, што потврђује и часопис *Bosnische Bote* (Босански гласник) за 1901.²⁴ који наводи да Приједор има око 5 000 становника, од тога 2 800 муслимана, 1 800 Срба, 336 Хрвата и осталих. У тој години протоколисано је 48 нових радњи, а укупан попис трговаца указује да су се овом привредном граном бавили првенствено Срби, док су се муслимани више бавили занатством. Као окружно средиште Приједор је тада добио болницу, општу основну школу, српско православну конфесионалну школу, четири мактеба уз четири џамије, телефон, пошту и телеграф, нову православну и католичку цркву, српско црквено пјевачко друштво. Поред развоја пољопривреде и трговине житом, посебно се истиче прерада крзна и коже. Још један каснији аустријски полицијски извјештај од 20. новембра 1912. помиње број од 5 000 становника Приједора, од чега сада умјесто муслимана, половину чини српско православно становништво. Пред крај аустроугарске владавине 1913. забиљежен је највећи удио српског становништва у укупном броју житеља Приједора, који је тада износио чак 59,08 процената.²⁵

Почетак аустроугарске окупације означило је успостављање новог бирократског апарата који је имао за циљ гушење сваког вида националног освјешћивања. У том периоду у Босни је било свега 3 % писменог становништва. Долазак бројних чиновника из свих дијелова царства у готово феудално босанско друштво представљао је истинску културолошку промјену. Њиховим залагањем, прије свега у циљу задовољавања сопствених културних потреба, оснивају се прва удружења, по чијем угледу и виђенији српски трговци покрећу иницијативу код котарских власти за регистровање националних српских друштава. Њихови напори уродили су плодом 1885, када је Земаљска влада потврдила оснивање пјевачког друштва *Вила*,²⁶ једног од најстаријих српских удружења у Босни и Херцеговини. Најзначајнији период рада *Виле* наступа са доласком трговца Пере Радетића на мјесто хороваоје 1892. Већ 1893. он за друштво набавља први клавир плаћен 180 форинти. Пошто није имало властите просторије, друштво је хорске пробе одржавало у Радетића кули и згради Српске православне основне школе. Убрзо се у Приједору оснива Српска читаоница (1895), као и читаонице муслиманског друштва *Гајрет* и хрватског *Напретка*. Добротворно друштво *Српкиња*, основано 1897, окупљало је младе жене ради подучавања везу, шивењу и другим корисним вјештинама. Огранак културног друштва *Просвјета* у Приједору је

²³ Heinrich Renner 1896: 515.

²⁴ "Bosanski glasnik -Bosnicher bote 1901," *Digitalne kolekcije NUBBiH*, pristupljeno 24. juna 2025. <https://kolekcije.nub.ba/items/show/498>.

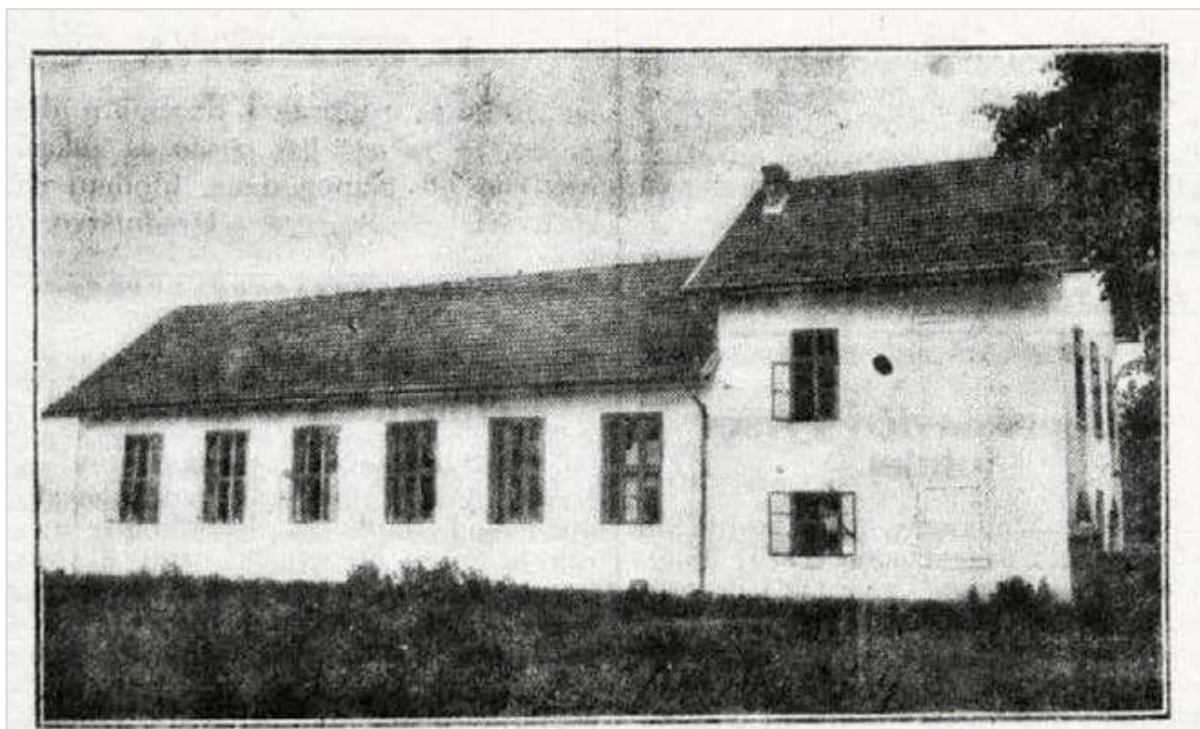
²⁵ *Bericht über die Verwaltung von Bosnien und Herzegovina 1913*, Wien 1913; Ђорђе Пејановић, *Становништво Босне и Херцеговине*, Том 229, Београд: Научна књига; 1955, 40-46; Dušan T. Bataković, *Prelude to Sarajevo: The Serbian question in Bosnia and Herzegovina 1878-1914*, *Balkanica* 27, 1996, 121.

²⁶ Значај који је оснивање оваквог друштва имало за локалну средину потврђује и податак да је његову химну компоновао Јосиф Маринковић на текст Алексе Шантића. Јачање националне свијести, које је и довело до оснивања друштва, било је разлог честог ометања његовог рада од стране аустријских власти. Централну позицију у оквиру друштва имао је рад хорске секције, која је стекла изузетну популарност, нарочито након освајања награде на такмичењу хорова у Београду 1923. Поред хорске друштво је имало и драмску и тамбурашку секцију.

основан 1902, у исто вријеме када и штампарија,²⁷ затим се отварају *Прва српска штедионица д.д* (1906)²⁸ и прво занатлијско удружење (1910). Дурштво *Змијање* је основано нешто касније, тридесетих година прошлог вијека, дјелујући активно све до 1941. У оквиру библиотеке са читаоницом често је организовало дебатне састанке из области књижевности и економије.

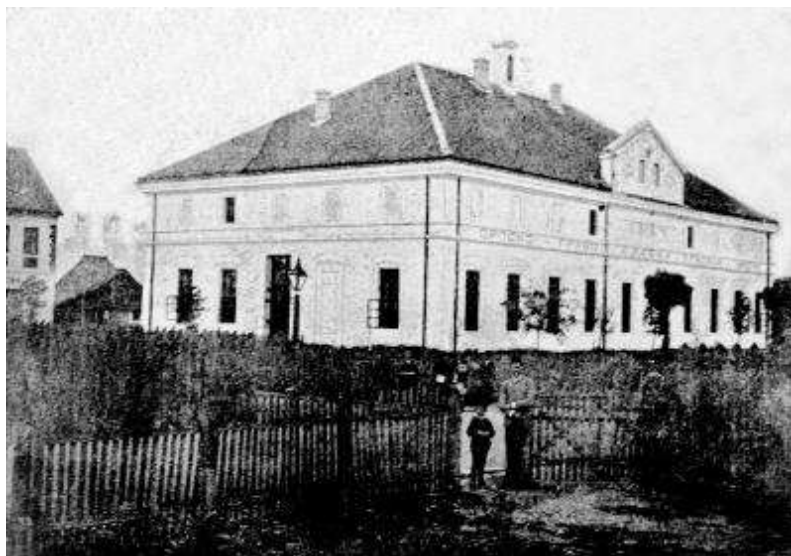
Сл. 5. Српско пјевачко друштво *Вила*, 1909. (извор: <http://srbija-forum.com/>)

Сл. 6. *Соколски дом у Приједору* (извор: <http://srbija-forum.com/>)

²⁷ Једна од првих штампарија у Босанској Крајини отворена је управо у Приједору, а њен власник био је Никодин Мијатовић. *Prijedor i okolina*, 1961: 40.

²⁸ Dušan T. Bataković, *Prelude to Sarajevo: The Serbian question in Bosnia and Herzegovina 1878-1914*, *Balkanica* 27, 1996, 134.

Сл. 7. Српско-православна основна школа, 1884.
(извор: <https://www.prijedoranas.com/>)

Сл. 8. Црква Свете Тројице, 1891.

Друштво за тјелесно васпитање основано 1907, већ наредне године је прерасло у Соколско друштво. У управном одбору друштва као секретар је ангажован Перо Радетић док је председник био Душан Зеленика, а његов замјеник Вељко Добраш. У лјето 1912. заједно са пјеавчким друштвом *Вила* друштво гради свој дом и тиме рјешава питање просторија и вјежбаонице.²⁹ На земљишту које је друштву поклонила Црквена општина градња соколане је отпочела 1909, а довршена 1912. свечаношћу на којој је учествовало 13 соколских друштава.

Свјежи утицаји који су се посредством нових животних навика прелијевали из централних у периферне области Монархије, допринијели су промјени естетских и концептуалних схватања на пољу архитектуре и урбанизма. Приједорска тврђава је била у употреби све до 1851. када ју је турска посада напустила, да би је Аустријанци 1890. сасвим порушили и њеним каменом поплочали улице у новим дијеловима града. Велики утицај на промјену урбане структуре имао је и разорни пожар који је 8. јуна 1872. уништио читав град, и још већи пожар који је задесио град десет година касније 1882. Ова изворно негативна околност у дугорочном погледу имала је модернизацијски значај за развој града, јер је до краја вијека читава варош у потпуности обновљена. Међу првима су подигнуте нова Српска школа (1884)³⁰ и црква Св. Тројице (1891),³¹ затим комунална школа (1898)³² и низ других јавних и приватних здања који су допринијели да Приједор почетком 20. вијека у потпуности добије обиљежје средњоевропске урбане цјелине.³³

У посљедње двије деценије 19. вијека Приједор ће доживјети потпуну трансформацију урбаног ткива. Посебан подстрек модернизацији дала је одлука аустријских власти о оснивању

²⁹ *Prijedor i okolina*, 1961, 44.

³⁰ Школа је изграђена средствима добијеним од руског двора у износу од 8000 рубаља. *Prijedor i okolina*, 1961: 37.

³¹ Иконостас нове цркве је израђен у радионици Љубомира Ђукића у Новом Саду 1922 и коштао је 70.000 динара. Према: *Prijedor i okolina*, 1961: 34.

³² Зграда комуналне школе (данас Музеј Козаре) подигнута је 1898. За то вријеме била је то импозантна грађевина дименија 35 x 11 метара, са шест пространих и свијетлих учионица од којих је свака имала око 60 квадратних метара и могла да прими по педесетак ученика. Уз учионице се налазила зборница, стан за учитеље и други пратећи садржаји. Већ 1900. школу је похађало 234 ученика, мушких (178) и женских (56). Музеј се у ову зграду уселио 1984.

³³ Видети: Симо Стојановић, *Постанак Приједора, Босанска вила*, 1891, VI/15-16, 230-231, 249; Саџак М, *Sadžak M. Портрет Симе Стојановића: историја храбрости једне породице*. Том 1. Бања Лука; Приједор: Филозофски факултет; Задужбина Сретена Стојановића; 2003.

пиране у Козарцу, јер од тог времена сви имућнији грађани своје репрезентативне грађевине изводе искључиво од чврстог материјала. Важну новину представљало је доношење првог урбанистичког плана 1901, чиме је омогућено да град и у будућности буде развијан по савременим начелима уређења. Тако је Приједор за врло кратко вријеме добио изглед савремене варошице са широким улицама и пратећом инфраструктуром. План је у потпуности изменио уличну матрицу града. На мјесто завојитих сокака и махала предвидјео је тргове и улице праволинијског простирања, које се сијеку под правим углом. Уређено је ново шеталиште око бивших зидина старог града, а улице употпуњене тротоарима и дрворедима липа. Успоставља се и нека врста канализационог система. У цјелини, град умјесто до тада доминантно оријенталног, добија савремен средњоевропски карактер. Брза градња омогућена повољнијим кредитима које су аустријске власти одобравале за подизање приватних кућа, као и општи просперитет приједорске привреде и трговине, дали су додатни подстрек еманципаторским процесима и културном и социјалном уздизању средине.

Историја грађења Радетића куле

Из времена успона архитектонског и урбанистичког развоја града под аустроугарском влашћу датира и *Кућа са кулом* (1883–85), првобитно позната као *Рајцова кула*. Био је то један од првих изграђених објеката у вријеме аустроугарске окупације, који је по својим упечатљивим обликовним елементима представљао и један од најмаркантнијих и најкарактеристичнијих грађевина Приједора. Први власник и градитељ објекта био је гроф Вилхелм фон Рајц (Wilhelm von Reitz), котарски предстојник Приједора,³⁴ који се у великом таласу насељавања чиновника из свих дијелова царства доселио у Босну и Херцеговину 1878. Рајц је по занимању био правник, као и већина котарских предстојника. Као челна личност Приједора био је почасни гост многих важних догађаја и учесник великих подухвата ширења и урбанизације града. У оновременој штампи се помиње као приложник српске основне школе на Савиндан,³⁵ члан Одбора за изградњу католичке цркве у Приједору 1892,³⁶ и др. Припадао је аустроугарској интелектуалној елити, која је са собом доносила не само ново административно и друштвено уређење, већ и нове животне навике, стилска и естетска схватања која су битно утицала на модернизацију урбане културе у окупираним областима. На то упућује несвакидашњи изглед његове приватне виле обликоване по актуелним нормама средњоевропског градитељства. Велико Рајцово имање, позиционирано у вегетацијски бујном природном оркужењу ријеке и њеног рукавца, обухватало је поред куће са кулом и економски дворишни објекат за који предање каже да је био намјењен за узгој расних пасмина коња. Претпоставља се такође да се на самом Береку некада налазило пристаниште за довоз робе потребне домаћинству.

О важности и угледу Рајца сведоче и старе разгледнице и фотографије на којима се види да је уз кулу постојала стражарска кућица, каква се обично налазила уз објекте високих аустроугарских званичника. Претпоставља се да је Рајц по доласку у Приједор првих неколико година живео у адаптираном објекту из турског периода који је страдао у великом пожару 1882. Како би своју новоподигнуту кућу, чија је градња означила почетак велике обнове Приједора након поменуте катастрофе, додатно обезбиједио од пожара Рајц је прозоре затворио масивним металним капцима. Када је Рајц одлучио да се врати у Беч пред крај Првог свјетског рата (1918),³⁷ кућу је од њега откупио чувени приједорски трговац Миле Радетић, власник једноспратнице на суседној парцели. Предање говори да суседски односи нису били благодонеклони, посебно од стране Рајца који је замерао Радетићу то што габарити његове куће заклањају визуре на кулу из

³⁴ Anto Orlovac, *Prijedorski mučenički trolist: župa Prijedor i njezina tri župnika mučenika za vjeru u 20. stoljeću*. Prijedor: Župa Sv. Josipa; 2005, 30-31.

³⁵ Према. Ведрана Адамовић, *Радетића кула*, рад у рукопису доијен љубазношћу атуора, кустоса Музеја Козаре у Приједору.

³⁶ Anto Orlovac, *Prijedorski mučenički trolist*, 31.

³⁷ У интервјуу датом 1988. Рајко Радетић, син Пере Радетића, наводи да је кућа у њиховом власништву од краја 19. вијека што указује да је Рајц можда и раније напустио Приједор. М. Sadžak, *Crvena kula Radetića*, 26. 8. 1988, 8.

правца града, нарушавајући на тај начин њен интимни романтичарски карактер. Стога је виспрени предузетник Миле Радетић, преко трговца Црналића, посредно откупио грофово имање и кућу која се од тада до данас налази у власништву породице Радетић. Промјеном власништва над кућом, у колоквијалном говору Приједорчана за њу се одомаћио назив Радетића кула.³⁸

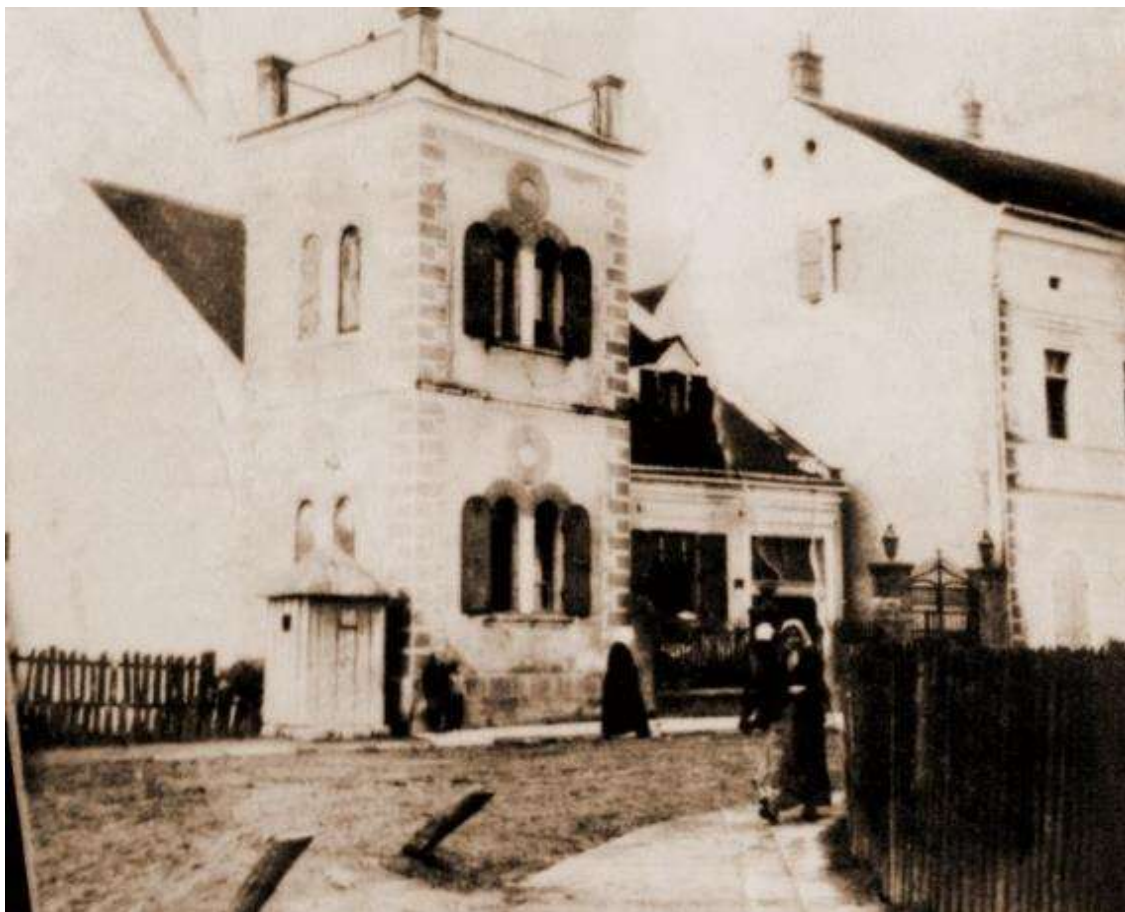
Сл. 9. Приједор, почетак главне улице са Радетића кулом, разгледница (извор: Музеј Козаре)

Радетић је био један од најугледнијих приједорских трговаца и пољорпивредника који је знатан иметак стекао продајом шљива и ракије, извозећи их на аустроугарско и друга страна тржишта. Радетић је посједовао више објеката у непосредној близини Рајцовог имања,³⁹ од којих је најзначајнија и најмаркантнија била породична кућа из 1884. Кућа је грађена као једносpratни објекат двојне намјене, са пословним простором у приземљу и стамбеним јединицама на спрату и поткровљу. Спрат се користио за друштвене потребе породице, окупљање и примање гостију, док су у поткровљу биле спаваће собе. Чврст корпус објекта дијелом произилази из правилне правоугаоне основе, али и из самог начина градње у масивном конструктивном систему, са зидовима од опеке, бетонским и дрвеним међусpratним и кровном конструкцијом, те бибер пријепом као кровним покривачем. Спољна обрада фасаде изведена у продуженом малтеру одликује се строгим неокласичним распоредом елемената. Сва столарија на објекту је изворно била дрвена. Кућа је у току и након Другог свјетског рата мијењала власнике.⁴⁰ Непосредно после 1945. у њу се уселила полицијска управа, која се ту задржала све до 1958. За то вријеме кући је знатно измијењен спољни изглед, док су у унутрашњости вршене бројне измјене просторне диспозиције. Кућа је срушена 2004. године.

³⁸ М. Sadžak, *Crvena kula Radetića*, 26. 8. 1988, 8.

³⁹ Поред куће, у дворишту куће налазиле су се помоћне зграде, од којих је највећи био објекат чије је приземље намијењено за оставу и шталу а спрат за смјештај послуге. У овом објекту се после 1945. налазио затвор. М. Прпош Радетић, *Идејно рјешење стамбено-пословног објекта и реконструкција куће Радетић у Приједору: Завршни рад* (1. степен болоњских студија). [Бања Лука]: [М.Прпош Радетић]; 2019, 13-14.

⁴⁰ У кући Радетић се од 1959. налазило сједиште Катастарске управе за град Приједор, све до 1970. када се у њу усељава предузеће „Тргопродаја“. Након грађанског рата, кућа је враћена првобитним власницима 1993. М. Прпош Радетић, *Идејно рјешење стамбено-пословног објекта и реконструкција куће Радетић у Приједору: Завршни рад* (1. степен болоњских студија). [Бања Лука]: [М.Прпош Радетић]; 2019, 13.

Сл. 10. Радетића кула, 1918. (извор: <https://www.prijedordanas.com/>)

У својој каснијој историји Радетића кула се највише везује за име трговца Пере Радетића (1885–1941),⁴¹ једног од најзначајнијих културних радника и добротвора у историји Приједора. Поред трговачке академије свршене у Грацу, Перо је гајио изузетну наклоност према умјетности, посебно према музици и пјевању. По повратку са студија у Приједор постао је један од најактивнијих чланова Српског црквеног пјевачког друштва *Вила*, чији ће бити дугогодишњи руководиоцац и диригент. Пробе друштва су се, у недостатку намјенске зграде, одржавале у салону Радетића куле све до 1912. када се друштво пресељава у зграду новоподигнутог Соколског дома. Перо је једно вријеме обављао и дужност секретара управе Соколског друштва у Приједору. Поред тога, бавио се компоновањем и колекционарством, о чему свједочи богата заоставштина партитура која се чува у самој кући. Перо је 1898. постао власник клавира *Gebrüder Stigl Wien*, првог клавира у Приједору, који се и данас налази у ентеријеру куће, иако у веома лошем физичком стању. Његовом заслугом купљен је 1909. и клавир за пјевачко друштво *Вила*.

Кућа је, захваљујући својим власницима и њиховим умјетничким склоностима, током читаве прве половине 20. вијека била мјесто одржавања значајних друштвених окупљања и догађаја. Перо је, осим за музику, гајио склоност и према сликарству, те је кровну терасу куле често користио за уживање у шприцеру и сликање ведута и панорама града.⁴² Године културног и умјетничког уздицања Приједора нагло је прекинуло избијање Другог свјетског рата, на чијем почетку, већ 1941. Перо и његов најстарији син Милован страдају у усташком Илинданском покољу 31. јула 1941.⁴³ У кућу се током рата усељава Нјемачка команда.

⁴¹ Поједини извори наводе да је Перо студије економије завршио у Бечу, гдје је стекао диплому и на музичком конзерваторијуму. Прпош Радетић 2019, 16.

⁴² Видети: Прпош Радетић 2019: 16.

⁴³ Друга два сина, Рајко и Милован, односно њихове породице супосједници су објекта. Рајко је умро 2004, а његова супруга Катарина, син Здравко и кћерка Слободанка Кеџман су у Београду. Допис Здравка Радетића Заводу, бр. 624-653-4/22 од 3. октобра 2022.

ДЕСКРИПЦИЈА

Радетића кула се налази на катарској парцели бр. 2148, к. о. Приједор 1, и заједно са дворишном зградом заузима повшрину од 292 m², док се двориште простире на 353 m². Подигнута је 1883. у данашњој улици Краља Петра I Ослободиоца која представља завршетак централне пјешачке зоне града. Смјештена је у непосредној близини канала Берека, рукавца ријеке Сане, који одваја овај дио насеља од некадашњег Старог града смјештеног на ади Свињарици. Док рукавац са монтажним мостом чини непосредно окружење објекта са његове западне стране, на источној страни, на самој обали ријеке подигнут је 1985. хотел *Приједор* са пратећим објектима, док се сјевероисточно од куле налази вишепородични стамбени блок изграђен 1960-их година. Јужно од објекта на обали Сане је смјештне мотел „Ле Понт“ (1999-2006), а пространа парковска површина у продужетку источне градске саобраћајнице Краља Петра I Ослободиоца ствара посебно амбијентално окружење. Суседни објекат, кућа Радетић из 1884, срушена је 2024.

Сл. 11. Радетића кула, разгледнице (извор: Прпош Радетић 2019: 16)

На основу стилских и градитељских карактеристика ансамбла, које су по својим донетима засигурно знатно одскакале од свега до тада изграђеног у приједорској средини, може се закључити да је ријеч о импортованом (увезеном) пројекту непознатог, највјероватније бечког архитекте, који је накнадно прилагођен локалном амбијенту и облику парцеле. Иако скромних димензија, кућа показује изузетне морфолошко-конструктивне одлике, чији је резултат изузетно маштовита, оригинална и пријемчива архитектура, која ће постати један од урбаних репера и често приказиван мотив града Приједора. Упркос чињеници да име аутора није познато, све указује да се ради о високообразованом пројектанту и познаваоцу савремених градитељских тенденција његованих у напредним средњоевропским урбаним срединама тога доба.⁴⁴

Веома занимљив просторни склоп цјелине чине кућа неправилне четвртасте основе са додатком на југоисточној страни у виду једноспратног анекса (куле) квадратног пресјека. Кућа има високо приземље и поткровље стамбене намјене, наткривено двоводним кровом стрмог нагиба, док се једноспратна кула завршава ограђеном кровном терасом у функцији видиковца.

⁴⁴ Видети: Ibrahim Krzović, *Arhitektura Bosne i Hercegovine: 1878-1918*. Том 109. Sarajevo: Umjetnička galerija Bosne i Hercegovine; 1987.

Кула је директно повезана са централним корпусом куће у зони приземља, одакле спиралне степенице воде до просторије спрата и видиковца. Како је кула служила искључиво за смјештај степенишне комуникације до највише тачке објекта – видиковца, њен значај у укупном склопу куће би се примарно могао одредити као естетски и симоблички. Ликовно доминантни мотив куле указује на виши ниво урбане културе живљења развијане у аустроугарском друштву овог периода. Додаци у виду нефункционалних анекса, намјењених искључиво уживању укућана и визуелном маркирању објекта, говоре у прилог трансформације примарних карактеристика стамбене архитектуре, нарочито приватних једнопородичних вила.

Са десне стране источне фасаде куће преко ајнфорт (нем. *Einfahrt*) капије (наткривеног колског пролаза), омогућен је директан приступ с улице у унутрашњост дворишта. Ово рјешење представља такође карактеристичан метод аустроугарске архитектуре из друге половине 19. вијека, када су објекти по правилу грађени на регулационој линији улица. Код Радетића куле и у овом погледу је примјењено специфично рјешење. Умјесто куће, кула је позиционирана на регулационој линији, тако да је испред главне фасаде објекта формирана својеврсна предбашта ограђена зиданом каменом оградом са стубићима и испуном од кованог жељеза. На врху стубића су се некада налазиле украсне амфоре израђене у вјештачком камену, од којих су данас сачувана само постоља. Фасаде су омалтерисане продуженим кречним малтером и на дијеловима прекривене облогом од декоративних керамичких плочица. Кула са сјеверне стране има улаз споља за који се на основу историјске фотодокументације може закључити да је накнадно отворен.

У спољном изгледу доминантан утисак оставља еклектички приступ слободног захватања у архитектуру прошлости и разноврсног комбиновања историзујућих елемената укомпонованих у складну, романтично интонирану цјелину. Еклектичност као стваралачки метод присутан у средњоевропској архитектури током читавог 19. вијека подразумијева слободу избора и примјене одабраних формалних чинилаца различитих стилова. На примјеру Радетића куле, варирања различитих облика који припадају репертоару академске неоренесансне архитектуре са декоративним акцентима неороманичког поријекла, употпуњено је маштовитим обликовањем архитектонских маса и спољних фасадних површина. Управо у асиметричности основе и просторног склопа лежи кључна вриједност високог романтичарског идеала свјесног занемаривања закона хармоничности, који је неприкосновено владао претходним градитељским раздобљима. Међу кључним чиниоцима препознавања овог стила издвајају се елементи полукруга или лука, као и други полихромно третирану мотиви из ризнице средњоевропске романтичне архитектуре. Овај стилски правац је и у Средњој Европи био резервисан углавном за привате породичне куће виших друштвених слојева, што се такође уклапа у социјални профил првог власника објекта, грофа Рајца.

Већ сам мотив **куле** као издвојене структуре објекта, перфориране прозорима надвишеним полукружним архиволтама у виду неороманских бифора, у пуној мјери оживљава романтичарски дух у укупном изгледу објекта. Хармоничности и складности спољног утиска доприносе правилно распоређени прозорски отвори груписани у фасадним пољима према принципу осне симетрије. Приземљем и спратом доминирају лучно завршени отвори у виду бифора надвишени централно постављеним слијепим окулусом, укомпоновани у јединствену естетску цјелину. Луци бифора као и оквири окулуса израђени су од радијално распоређене декоративне црвене опеке. Једино је окулус на спрату сјеверне бифоре добио испуну у виду часовника, што указује на доминантну визуру објекта из правца града. Бифора као тип прозора посебно је карактеристична за споменике средњоевропске неороманичке архитектуре, на шта упућују и други детаљи обраде фасаде. Веома занимљиво рјешење и снажан визуелни печат стварају накнадно додати прозорски застори у виду металних капака. Углови куле су физички ојачани и визуелно истакнути рустично обрађеним каменим квадерима који алузијом на фортификациону архитектуру ранијих епоха потенцирају романтичарски карактер објекта. Истом ефекту доприноси и завршни мотив кровне терасе у виду ограде ојачане стубићима на угловима, који евоцирају декоративне фијале средњовјековних двораца. Ниска ограда од кованог жељеза једноставне обраде, кореспондира са елементима примјењеним на уличној огради објекта.

Доминантно стилско опредјељење у спољном обликовању **куће** – приземног дијела објекта – упућује на неокласичне концепте и узор. Силуету овог сегмента нарочито одређује стрми двосливни кров покривен бибер цријепом, карактеристичан за примјере градске архитектуре средњоевропског поднебља.⁴⁵ Како је поткровни простор имао стамбену намјену, на крову су као декоративни елементи истакнуте баце завршене троугаоним забатима. За разлику од класичних примјера код којих баце по правилу прате осно позиционирање отвора нижих зона, на Радетића кули је њихов распоред слободан, што посипјешује укупан ритам композиције и одаје утисак степенасте форме. Сви прозори на кући, супротно онима на кули, архитравно су завршени, и накнадно затворени металним капцима у жутој боји. Главни пластични украс фасаде чине декоративно обрађене шамброне око отвора и парапетних поља испод прозора, степенасте поткровни вијенац и неокласични профилисани корниш изнад прозора и ајнфорт капије. Бајковит утисак подстиче полихромија фасада остварена односом доминантног бордо тона зидног платна са загаситожутим металним капцима прозора и врата ајнфорт капије, те природне боје камених квадера на угловима и пластичног украса око отвора.

У ентеријеру објекта посебно се издваја главни салон, оријентисан према улици и намјењен социјалним потребама укућана. У њему су поред устаљене праксе пријема гостију, обављане и друге занимљиве активности попут проба пјевачког друштва *Вила*. Зидови су прекривени сликаним орнаменталним украсом у виду вегетабилних мотива (цвијећа и лишћа) у црвеној, окер, сивозеленој и тамнозеленој боји. Пријелаз између осликаног дијела зида и горњих зона и таванице назначен је декоративно обрађеном траком осликаном преплетом флоралних мотива. Подови су прекривени дрвеним даскама и ћилимима традиционалне израде. Покућство салона чинили су стилски мобилијар у виду софа, клуб столова, комода, трпезаријског стола са столицама, библиотеке, каљеве пећи у стилу сецесије и полуцентрог клавира марке *Gebrüder Stigl Wien*.⁴⁶ Примјетна комбинација различитих стилова у декорисању салона указује на еклектички приступ његован у савременим средњоевропским ентеријерима овог периода.

На објекту су спроведени мањи санациони радови током 1980-их година, када се у њему још увијек активно становало (поправка и замена кровног покривача, олука, санација фасаде, замјена потпорних греда, увођење водоинсталација, замјена електроинсталација). Од 1990-их година објекат више није био у сталној употреби, те су се текући радови на одржавању спроводили ређе и у мањем обиму. Током последње двије деценије, услед неовлашћеног коришћења, дошло је до драстичнијих оштећења покућства и елемената ентеријера.⁴⁷

Објекат се налази у веома лошем стању, прије свега услед дугогодишњег некоришћења и неадекватног улагања у његово текуће одржавање. Атмосферске прилике додатно убрзавају пропадање, нарочито на мјестима гдје је заштита конструкције већ ослабљена. Зидови и плафони показују значајна оштећења — малтер се љушти и обрушава, а површине су изразито оштећене под утицајем влаге и температурних разлика. Просторије више нису у функцији, а унутрашњост, у којој се и даље налази аутентичан ентеријер, пропада и губи своју вриједност. Због свега наведеног, објекат је тренутно неупотребљив и небезбиједан за коришћење. Неопходна је хитна интервенција и конструктивна санација како би се спријечило његово даље урушавање и потпуно нестајање његове историјске и културне вриједности.

⁴⁵ Високи двоводни кров се називао *tectus germanicus* односно „немачки кров“ и највероватније води порекло од немачке ренесансне архитектуре. Према: Богдан Јањушевић, *Стамбене палате у војвођанским градовима од барока до историјзма: 1718-1914*. Нови Сад; Петроварадин: Прометеј; Покрајински завод за заштиту споменика културе; 2011, 145.

⁴⁶ Импазантна библиотека са великим бројем наслова и каљева пећ су уништени и разнети услед неовлашћеног коришћења објекта током последњих деценија. Концертни клавир страда услед дејства влаге, црвоточине и неовлашћене употребе. Допис Здравка Радетића Заводу, бр. 624-653-4/22 од 3. октобра 2022.

⁴⁷ Допис Здравка Радетића Заводу, бр. 624-653-4/22 од 3. октобра 2022.

III КАТАСТАРСКИ И ЗЕМЉИШНО-КЊИЖНИ ПОДАЦИ

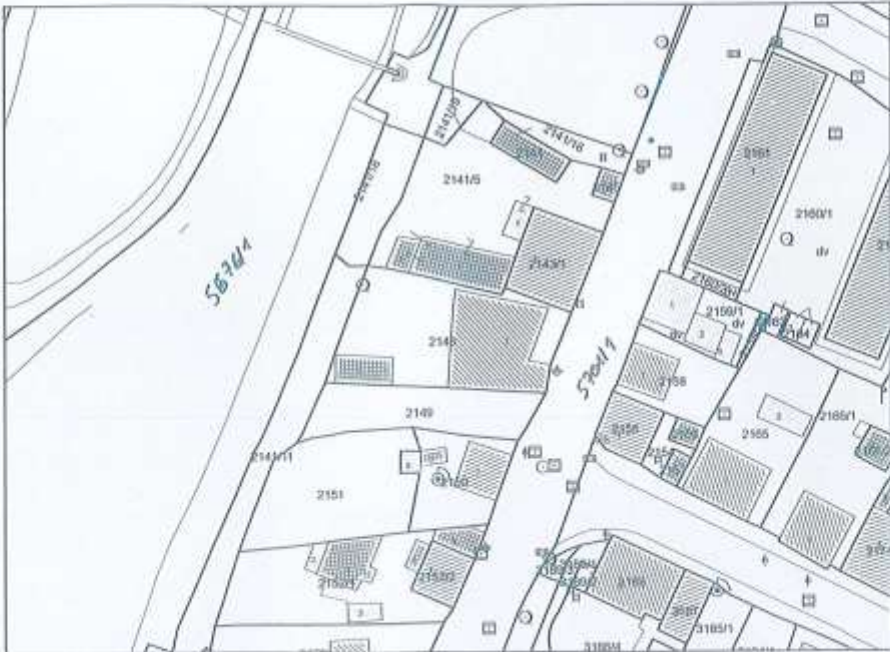
Објекат Радетића кула у Приједору на к.ч. бр. 2148, К.О. Приједор 1, (нови премјер), општина Приједор, Република Српска, Босна и Херцеговина.

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ПРИЈЕДОР

ур БРОЈ: 21.35/952.1-2-615/2025-1
ДАТУМ: 25.08.2025

Катастарска општина: Приједор 1
Број плана: 022
Номенклатура листа: -
Размјера плана 1:1000

КОПИЈА КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА
Размјера 1:1000

ПОДАЦИ О НОСИОЦИМА ПРАВА				
ПЛ/ЛН	Назив	Адреса	Право	Удио
2749	Радетић (Видена) Катарина	ИНО, БЕОГРАД АЛЕКСИЊ РУДАРА 35 ПРС	Супостједник	2/12
2749	Радетић (Милована) Петар	ИНО, БЕОГРАД ЛАНЧИЋЕВА 18 ПРИЈЕД	Супостједник	3/12
2749	Радетић (Милована) Рано	ИНО, БЕОГРАД ЈОСИПА ДЕБЕЉАКА ПРС	Супостједник	3/12
2749	Радетић (Радко) Здравко	ИНО, БЕОГРАД АЛЕКСИЊ РУДАРА 35 ПРС	Супостједник	4/12

ПОДАЦИ О ПАРЦЕЛАМА				
ПЛ/ЛН	Парцела	Начин кориштења	Назив	Површина [m2]
2749	2148	Двористиште	Радетића Кула	353
2749	2148	Кућа и зграда	Радетића Кула	292

Издвојено
Доран Петковић

М.П.

Овјерено

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ПРИЈЕДОР

Општина: Приједор
Катастарски срез: Приједор
Катастарска општина: Приједор I
Број: 21.35/952.1-1-2656/2025-1
Датум: 25.6.2025

На основу члана 10, став 1. Закона о одржавању премјера и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96 и 15/10), на захтјев РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКОГ И ПРИРОДНОГ НАСЉЕЂА издаје се

ПОСЛЕДОВНИ ЛИСТ
број: 2749

Подаци о земљишту

Број парцеле	Плоштина парцеле	Број зграда	Планински број	Потрес или улични и кућни број	Намена коришћења	Плоштина (м ²)	СП	Датум уписа Број уписа	Број захтјева Вријеме издавања
* 2148	0	1	022 116	Радетића Кула	Кућа и зграда	292			
2148	0	0			Дворане	353			

Укупно: 645 м²

Подаци о посједнику на земљишту

ЈМБГ или ЈНБ	Име или презиме власника права Адреса, мјесто	Врста права	Обим права
*	Радетић (Видена) Катарина	Супосједник	2/12
*	Радетић (Милована) Петар	Супосједник	3/12
*	Радетић (Милована) Ранко	Супосједник	3/12
*	Радетић (Рајка) Здравко	Супосједник	4/12

Напомена

Број парцеле	Плоштина парцеле	Напомена
2148	0	Забилежка: Рјешење о упису 21.35/952.1-522/25 од 04.04.2025. није прописано.

Накнада је ослобођена на основу члана 8. Закона о накнадама за вршење услуга премјера и коришћење катастра непокретности и катстара земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 92/09)

Број перјешених захтјева:

Б листа: Рб.1. имаоц права Радетић (Видена) Катарина у предмету 21.35/952.1-522/2025. Рб.1. имаоц права Радетић (Милована) Петар у предмету 21.35/952.1-522/2025. Рб.1. имаоц права Радетић (Милована) Ранко у предмету 21.35/952.1-522/2025. Рб.1. имаоц права Радетић (Рајка) Здравко у предмету 21.35/952.1-522/2025. А листа: Рб.1. парцела 2148 у предмету 21.35/952.1-522/2025.

(*) Записи означени звјездицом се налазе у пломби.

Шеф подручне јединице
Сања Раца, дипломирани правник

Signature

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ПРИЈЕДОР

Општина: Приједор
Катастарски срез: Приједор
Катастарска општина: Приједор I
Број: 21.35/952.1-1-2656/2025-2
Датум: 25.6.2025

На основу члана 10. став 1. Закона о одржавању премјера и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96 и 15/10), на захтјев РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКОГ И ПРИРОДНОГ НАСЉЕЂА издаје се

ПОСЛЕДОВНИ ЛИСТ - ИЗВОД
број: 1768

Подаци о земљишту

Број парцеле	Подброј парцеле	Број зграде	План Скоп	Потес или узлица и кућни број	Начин кориштења	Површина (м2)	СП	Датум уписа Број уписа	Број захтјева Пријемне подносилац
2149	0	0	022 116	М Тита	Њива 2. класе	293			

Укупно: 293 м2

Подаци о посједнику на земљишту

ЈМБГ или ЈНБ	Име или презиме износиоца права Адреса, мјесто	Врста права	Обим права
	Кнежевић (Милана) Драган	Супосједник	1/2
	Кнежевић (Милана) Душан	Супосједник	1/2

Накнада је ослобођена на основу члана 8. Закона о накнадама за вршење услуга премјера и кориштење катастра непокретности и катастар земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 92/09)

Остале парцеле на захтјев странке изостављене као НЕПОТРЕБНЕ.

Шеф подручне јединице
Савја Раца, дипломирани правник

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ПРИЈЕДОР

Општина: Приједор
Катастарски срез: Приједор
Катастарска општина: Приједор 1
Број: 21.35/952.1-1-2656/2025-3
Датум: 25.6.2025

На основу члана 10. став 1. Закона о одржавању премјера и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96 и 15/10), на захтјев РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКОГ И ПРИРОДНОГ НАСЉЕЂА издаје се

ПОСЛЕДОВНИ ЛИСТ - ИЗВОД
број: 3039

Подаци о земљишту

Број парцеле	Поп број парцеле	Број зграде	План Скица	Потес или улица и кућни број	Начин кориштења	Површина (m2)	СП	Датум уписа Број уписа	Број захтјева Вријеме подмишља
2141	11	0	022 0	М.Тига	Двориште	409			

Укупно: 409 м2

Подаци о посједнику на земљишту

ЈМБГ или ЈНБ	Име или назив власника права Адреса, мјесто	Врста права	Обим права
	ГРАД ПРИЈЕДОР	Посједник	1/1

Накнада је ослобођена на основу члана 8. Закона о накнадама за вршење услуга премјера и коришћење катастра непокретности и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 92/09)

Остале парцеле на захтјев странке изостављене као НЕПОТРЕБНЕ.

Шеф подручне јединице
Сана Раца, дипломирани правник

Машини

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊА ЛУКА
ПОДРУЧНА ЈЕДИНИЦА ПРИЈЕДОР

Општина: Приједор
Катастарски срез: Приједор
Катастарска општина: Приједор I
Број: 21.35/952.1-1-2656/2025-4
Датум: 25.6.2025

На основу члана 10. став 1. Закона о одржавању премјера и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96 и 15/10), на захтјев РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКОГ И ПРИРОДНОГ НАСЉЕЂА издаје се

ПОСЈЕДОВНИ ЛИСТ - ИЗВОД
број: 4090

Подаци о земљишту

Број парцеле	Подброј парцеле	Број зграде	Плани Свјета	Потес или улица и кућни број	Начин кориштења	Површина (м2)	СП	Датум уписа Број уписа	Број захтјева Вријеме подносила
2141	5	0	022 116	М.Тита	Кућа и зграда	143			
2141	5	0			Дворниште	507			
2141	18	0	022 0	М.Тита	Дворниште	159			
2143	1	1	022 116	Ул М Тита	Кућа и зграда	192			

Укупно: 1001 м2

Подаци о посједнику на земљишту

ЈМБГ или ЈНБ	Име или назив власника права Адреса, мјесто	Врста права	Обим права
	БЕБЕН ДОО	Посједник	1/1

Накнада је ослобођена на основу члана 8. Закона о накнадама за вршење услуга премјера и кориштење катастра непокретности и катастра земљишта ("Службени гласник Републике Српске", број 92/09)

Остале парцеле на захтјев странке изостављене као НЕПОТРЕБНЕ.

Шеф подручне јединице
Сања Раца, дипломирани правник

Маша

REPUBLIKA SRPSKA
REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE
I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE
PODRUČNA JEDINICA PRIJEDOR
22.07.2025

Politička opština: **PRIJEDOR**

NAR i RZ BROJ: **21.35/714.**

1-1-

1526/2025

Katastarska opština: **SP PRIJEDOR**

ZK uložak: **5323**

Zemljišnoknjižni izvadak

A

Popisni list

Rbr	Broj zemljišta (parcele)	OZNAKA NEKRETNINA	Površina			Primjedba
			ha	a	m²	
1.	21/30	Kućiste, dvorište i Zgrada ; Zgrada bez zemljišta 09 22	---	09	22	Dana 24.03.2009. preuzeto iz zk.ul.br.6641 iste k.o. Dn-383/19 Dn-585/19
2.	21/94	;; Park 01 53	---	01	53	Dana 19.01.2009. preuzeto iz zk.ul. br. 2283 iste k.o. Dn-585/19

A2

Drugi dlo - upisi

Rbr	U P I S I	Primjedba
1.	Pr. 22.03.2019. godine, broj: 21.35/714-Dn-383/19 Na osnovu pravosnažnog rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Prijedor br. 21.35-475-120/18 od 21.02.2019. godine, briše se zemljišno knjižno tijelo II,	
2.	Pr.23.aprila 2019. godine, 21.35/714-Dn-585/19 Na osnovu Prijavnog A lista RUGIPP-a, PJ Prijedor, broj 21.35/952.1.752/2019 od 17.04.2019. godine, otpisuje se k.č.br.21/94 iz A lista zk.ul.br.2601, te upisuje u A list zk.ul.br.5323 iste k.o. Dana 13.05.2019. godine, proveo: Zoran Bartoš	

B

Vlasnički list

Rbr	U P I S I	Primjedba
13.	Udio: 1/1 Tip:Svojina BEBEN d.o.o. Prijedor, Adresa: Svale bb; JMB: 4402264780000 Pr.20.12.2019. godine, Br. 21.35/714-1912/19 N.o. notarski obrađenog Ugovora o prodaji, koji je sačinio notar Trozić Šefik iz Sanskog Mosta, br. OPU-IP-1520/2019 od 18.12.2019. godine i Uplatnice od 19.12.2019. godine;-uknjižuje se pravo svojine na nekretninama u A listu, u korist: BEBEN d.o.o. Prijedor sa 1/1 Provedeno: 11.03.2020. godine Viši stručni saradnik: Slavica Šurlan	

C

Teretni list

Rbr	UPISI	Iznos (KM)	Primjedba
	Nema tereta.		

Sef područne jedinice

Za Branka Vrdel

* Zvezdica pored broja parcele znači da je plombirana, tj. postoji zahtjevi i vezan za tu parcelu.

REPUBLIKA SRPSKA
REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE
I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE
PODRUČNA JEDINICA PRIJEDOR
22.07.2025

Politička opština: PRIJEDOR

NAR I RZ BROJ: 21.35/714.

1-1-

1525/2025

Katastarska opština: SP PRIJEDOR

ZK uložak: 530

Zemljišnoknjižni izvadak

A

Popisni list

Ostali upisi u ovom listu su ispušteni.

Rbr	Broj zemljišta (parcele)	OZNAKA NEKRETNOSTI	Površina			Primjedba
			ha	a	m ²	
1.	21/31	I kućište sa dvorištem II- stambena zgrada: Kuća i dvorište	---	04	45	Dana 16.12.2005. godine preuzeto iz zk.u l. br. 810 iste k.o.
2.	21/32	Park	---	02	50	Dana 16.12.2005. godine preuzeto iz zk. ul. br. 810 iste k.o.

A2

Drugi dio - upisi

Rbr	UPISI	Primjedba
1.	Primljeno 28.06.2023. godine, broj: 21.35/714.1-594/2023 N.O. Prijavnog A lista RUGIPP PJ Prijedor broj 21.35/952.1-38-sl/2022, cijepa se kč.br. 101/6 Tukovi, oranica u površini od 4634 m ² na kč.br. 101/6 Tukovi, oranica u površini od 416 m ² , kč.br. 101/47 Tukovi, oranica u površini od 450 m ² , kč.br. 101/48 Tukovi, oranica u površini od 545 m ² , kč.br. 101/49 Tukovi, oranica u površini od 1484 m ² i kč.br. 101/50 Tukovi, oranica u površini od 1739 m ² . Provedeno dana 28.06.2023. VSS: Slavica Šurlan.	

B

Vlasnički list

Rbr	UPISI	Primjedba
1.	Udio: 1/1 Tip: Vlasništvo Državna svojina, Adresa: Prijedor, Nepoznata bb; JMB: null Pr. 02. marta 1963. godine Dn: 211/1963 Na osnovu rješenja Odjeljenja za finansije NOO Prijedor broj: 10/0-51/2-62 od 16.09.1962. godine, zemljište opisano u listu A pod I uknjižuje se kao: 1. DRŽAVNA SVOJINA.	Dana 16.12.2005. godine preuzeto iz zk.u l. br. 810 iste k.o.

* Zvezdica pored broja parcele znači da je plombirana, tj. postoji zahtjev i vezan za tu parcelu.

3.	Udio: 1/4 Tip: Vlasništvo RADETIĆ (MILOVAN) RANKO, Adresa: Prijedor, Nepoznata BB; JMB: null Pr. 28. maja 1971. godine Dn: 726/71 Na osnovu ovosudnog rješenja o nasljeđivanju O:12/68 od 28.02.1968. odine, uknjižuje s pravo svojine na zgradu opisanu u A II listu, u korist: 3. RADETIĆ RANKA sina Milovana iz Zenice sa 1/4	Dana 16.12.2005. godine preuzeto iz zk. u l. br. 810 iste k.o
4.	Udio: 1/4 Tip: Vlasništvo RADETIĆ (MILOVAN) PETAR, Adresa: Prijedor, Nepoznata BB; JMB: null Pr. 28. maja 1971. godine Dn: 726/71 Na osnovu ovosudnog rješenja o nasljeđivanju O:12/68 od 28.02.1968. odine, uknjižuje s pravo svojine na zgradu opisanu u A II listu, u korist: 4. RADETIĆ PETRA sina Milovana iz Beograda sa 1/4	Dana 16.12.2005. godine preuzeto iz zk. u l. br. 810 iste k.o
5.	Udio: 1/6 Tip: Vlasništvo RADETIĆ (Viden) KATARINA, Adresa: Beograd, Nepoznata bb; JMB: null Pr. 12. decembra 2005. god. Dn. br. 1289/05 N.o. ovosudnog rješenja o nasljeđivanju br. O-256/05 od 03.08.2005. god. uknjižuje se pravo svojine na 1/2 nekretnina u A-II listu Radetić Rajka sina Pere, u korist: Radetić Katarina kćeri Videna iz Beograda sa 1/6	
8.	Udio: 1/3 Tip: Vlasništvo RADETIĆ (Rajko) ZDRAVKO, Adresa: Beograd, ul. Aleksinačkih rudara 035, Novi Beograd; JMB: null Pr. 31.03.2025. godine, broj: 21.35/714.1-247/2025 Na osnovu pravosnažnog Rješenja o nasljeđivanju broj sudskog spisa: 77 0 O 141053 25 O, broj spisa notara: UPP-18/2025 doneseno dana 19.03.2025. godine, od strane notara Jelene Đukanović sa službenim sjedištem u Prijedoru, kao povjerenika Osnovnog suda u Prijedoru, vrši se uknjižba prava susvojine u kolonu Upisi B lista, na nekretninama u A - II listu, do sada uknjiženim kao susvojina Kecman Slobodanke, kći Rajka sa dijelom 1/6 u korist: Radetić Zdravka, sina Rajka sa dijelom (1/6 + 1/6 pod B/7) 1/3. Provedeno: 01.04.2025. godine VSS: Danijela Šarac	

C Teretni list

Rbr	UPIS	Iznos (KM)	Primjedba
1.	Pr. 02. marta 1963. godine Dn: 211/1963 Na osnovu člana 37. Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta u A listu parcela br. 31/31 (kao zemljištu pod zgradom i zemljišta koje služi za redovnu upotrebu zgrade) uknjižuje se pravo trajnog korištenja u korist: SOPSTVENIKA ZGRADE, dok zgrada na tom zemljištu postoji..		Dana 16.12.2005. godine preuzeto iz zk. u l. br. 810 iste k.o.
2.	Pr. 02. marta 1963. godine Dn: 211/1963 Na osnovu člana 38 i 39 Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta uknjižuje se na zemljištu opisanom u listu A pod I parcelabr: 21/32, 101/4, 101/5, 101/6 pravo korištenja, u korist: 1. RADETIĆ RAJKA sina Pere iz Sarajeva sa 1/2 2. RADETIĆ RANKA sina Milovana iz Zenice sa 1/4 3. RADETIĆ PETRA sina Milovana iz Beograda sa 1/4 dok nadležni organ ne donese rješenje o predaji zemljišta u posjed opštini ili drugom licu*		Dana 16.12.2005. godine preuzeto iz zk. u l. br. 810 iste k.o.

* Zvezdica pored broja parcele znači da je plombirana, tj. postoji zahtjevi vezan za tu parcelu.

REPUBLIKA SRPSKA
REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE
I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE
PODRUČNA JEDINICA PRIJEDOR
22.07.2025

Politička opština: PRIJEDOR

NAR I RZ BROJ: 21.35/714.

1-1-

1522/2025

Katastarska opština: SP PRIJEDOR

ZK uložak: 2013

Zemljišnoknjižni izvadak

A

Popisni list

Rbr	Broj zemljišta (parcele)	OZNAKA NEKRETNINA	Površina			Primjedba
			ha	a	m²	
1.	21/33	Vrt; Vrt 04 68	---	04	68	Dana 24.12.2008. preuzeto iz zk.ul.br.809 iste k.o.
2.	21/96	Šetalište; 00 72	---	00	72	Dana 24.12.2008. preuzeto iz zk.ul.br.809 iste k.o.

B

Vlasnički list

Rbr	U P I S I	Primjedba
1.	Udio: 1/1 Tip: Svojina Državna svojina, Adresa: Prijedor, Nepoznata bb; JMB: null Pr.6.1.1964. Dn:37/64 N.o. rješenja Odjeljenja za finansije Narodnog odbora opštine Prijedor br.03-206/59 od 24.10.1959, zemljište opisano u listu A pod I uknjižuje se kao: Državna svojina sa 1/1	Dana 24.12.2008. preuzeto iz zk.ul.br.809 iste k.o.

C

Teretni list

Rbr	U P I S I	Iznos (KM)	Primjedba
3.	Pr. 16. septembra 2008. Dn:1561/08-P Na osnovu ovisudnog rješenja o nasljedivanju broj 077-0-O-08-000-358 od dana 11.6.2008. godine uknjižuje se pravo korišćenja na 1/2 dijela nekretnina u A-I listu Čupovč Danice, u korist: KNEŽEVIĆ DRAGANA SINA MILANA IZ PRIJEDORA sa (1/4+1/4 pdo 1)=1/2 KNEŽEVIĆ DUŠANA SINA MILANA IZ PRIJEDORA sa (1/4+1/4 pod 1)=1/2 - dok nadležni organ ne donese rješenje o predaji zemljišta u posjed opštini ili drugom licu.		

Šef područne jedinice:

Za Branko Kise

REPUBLIKA SRPSKA
REPUBLIČKA UPRAVA ZA GEODETSKE
I IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE
PODRUČNA JEDINICA PRIJEDOR
22.07.2025

Politička opština: PRIJEDOR

NAR i RZ BROJ: 21.35/714.

1-1-

1524/2025

Katastarska opština: SP PRIJEDOR

ZK uložak: 753

Zemljišnoknjižni izvadak

A

Popisni list

Ostali upisi u ovom listu su ispušteni.

Rbr	Broj zemljišta (parcele)	OZNAKA * NEKRETNINA *	Površina			Primjedba
			ha	a	m²	
525/	27/42	Ulica; Ulica 0003 42 34	0003	42	34	Broj: 21.35/714.1-526/2023

A2

Drugi dio - upisi

Rbr	UPISI	Primjedba
1.	Pr.30.03.2006.god. Dn.br.389/06 N.o.rješenja Skupštine Opštine Prijedor br. 01-475-13/06 od 14.03.2006.god. otpisana je iz A lista k.č.br. 27/184 i upisana u A list novog zk.ul.br. 752. iste k.o.	
2.	Pr. 22. maja 2006. Dn-594/06-P Na osnovu Rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove - Područne jedinice Prijedor broj 35-475-2-1/06 od dana 19.4.2006. godine otpisana je iz A list k.č.br. 299/9 i pripisana u A list novog zk.ul. 818.	
3.	Pr. 16. maja 2006. Dn-569/06-P Na osnovu rješenja RGU-PJ Prijedor broj 35-475-2-3/06 od dana 3.5.2006. godine otpisana je iz A lista k.č.br. 299/6 i pripisana u A list zk.ul.br. 828.	
4.	Pr. 16. maja 2006. Dn-569/06-P Na osnovu rješenja RGU-PJ Prijedor broj 35-475-2-3/06 od dana 3.5.2006. godine otpisana je iz A list k.č.br. 299/7 i pripisana u A list zk.ul.br. 828.	
5.	Pr. 20. juna 2006. godine Dn: 723/06-P Na osnovu Rješenja Uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove područne jedinice Prijedor broj: 35-475-42/06 od dana 15.06.2006. godine otpisna je iz A lista k.č.br. 27/185 i upisana u zk. ul. br. 922 k.o. Prijedor	
14.	Pr.20.06.2006.god. Dn.br.748/06 N.o.rješenja Skupštine Opštine Prijedor br.01-475-72/05 od 07.10.2005.god. upisana su k.č. br.731/289, k.č.br. 731/296,k.č.br.731/886 i k.č.br.887, a otpisane iz A list zk.ul.br.521. iste k.o. zatim,k.č.br.731/882 a otpisana iz A lista zk.ul.br.520 zatim,k.č.br. 731/883 otpisana iz A lista zk.ul.br. 519 zatim, k.č.br.731/885 i k.č.br.731/885 otpisane iz A lista zk.ul.br. 518, zatim, k.č.br.731/888 otpisane iz A lista zk.ul.br. 517, iste k.o.	
15.	Pr.11.07.2006.god. Dn.br.818/06 N.o.rješenja Skupštine Opštine Prijedor br. 01-475-27/06 od 06.06.2006.god. otpisana je iz A lista k.č.br.299/8 i upisana u A list novog zk.ul.br. 897. iste k.o.	
16.	pr. 31. jula 2006. Dn-918/06-P Na osnovu rješenja RGU-PJ prijedor broj 35-475-44/06 od dana 27.6.2006. godine otpisana je iz A lista k.č.br. 27/194 i pripisana u A list zk.ul.br. 990.	

* Zvezdica pored broja parcele znači da je plombirana, tj. postoji zahtjev i vezan za tu parcelu.

19.	Pr.20.06.2006.god. Dn.br.748/06 N.o.Rješenja Skupštine Opštine Prijedor br.01-475-72/05 od 07.10.2005.god. upisana je u A lista k.č.br.731/884 iz zk.ul.br. 518 i k.č.br.731/376 otipisana iz A lista zk.ul.br.244.iste k.o.	
21.	Pr.16.10.2006.god. Dn.br.1311/06 N.o.rješenja Skupštine Opštine Prijedor br. 01-475/06 od 06.06.2005.god. upisana je k.č.br. 4/561 a otipisana iz A lista zk.ul.br. 999. iste k.o.	
22.	Pr. 24. oktobra 2006. Dn-1340/06-P Na osnovu rješenja SO-e Prijedor broj 01-475-56/05 od dana 25.7.2006. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 749/1 i pripisana u A list zk.ul.br. 1117 iste k.o.	
23.	Pr. 24. oktobra 2006. Dn-1340/06-P Na osnovu rješenja SO-e Prijedor broj 01-475-56/05 od dana 25.7.2005. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 763/4 i pripisana u A list zk.ul.br. 753.	
24.	Pr. 24. oktobra 2006. Dn-1340/06-P Otipisana je iz A lista k.č.br. 749/1 i pripisana u A list zk.ul.753.	
25.	Pr. 24. oktobra 2006. Dn-1340/06-P Pripisana je u A list k.č.br. 749/1, otipisana iz A lista zk.ul.br. 1117.	
26.	Pr. 24. oktobra 2006. Dn-1340/06-P Na osnovu rješenja SO-e Prijedor broj 01-475-56/05 od dana 25.7.2005. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 749/2 i pripisana u A list zk.ul.br. 1117.	
27.	Pr. 15. oktobra 2007. Dn-1325/07-P Na osnovu rješenja RGU-PJ Prijedor broj 35-475-43/07 od dana 21.8.2007. godine upisane su u A list k.č.br. 59/36 i 59/37, otipisane iz A lista zk.ul.br. 4703.	
28.	Pr. 23. aprila 2008. Dn-653/08-P Na osnovu rješenja SO-e Prijedor broj 01-475-31/07 od dana 27.12.2007. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 59/38 i upisana u A lista novog zk.ul.br. 1334 iste k.o.	
29.	Pr.16.09.2008.god. Dn.br.1540/08 N.o. Pravosnažnog rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove PJ Prijedor br. 21-35-475-74/08 od 16.09.2008.god. otipisana je iz A lista k.č.br. 27/219 i upisana u A list novog zk.ul.br. 1407. iste k.o.	
30.	Pr.29.09.2008. godine, DN-1581/08-P. N.o. pravosnažnog Rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove PJ Prijedor, broj:21.35/475-85/08 od 25.09.2008. godine, otipisana je k.č.br. 27/208 i pripisana u A list zk.ul.br.1407 iste k.o.	
31.	Pr. 21. septembra 2008. Dn-358/08-P Na osnovu rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove - Područne jedinice Prijedor broj 35-475-158/07 od dana 11.12.2007. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 299/2 i upisana u A list novog zk.ul.br. 7388 iste k.o.	
32.	Pr. 21. septembra 2008. Dn-358/08-P Na osnovu rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove - Područne jedinice Prijedor broj 35-475-158/07 od dana 11.12.2007. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 299/10 i upisana u A list novog zk.ul.br. 7388 iste k.o.	
33.	Pr. 1. septembra 2009. Dn-1208/09-P Na osnovu rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove - Područne jedinice Prijedor broj 21.35/475-20/09 od dana 14.4.2009. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 27/202 i pripisana u A list zk.ul.br. 7886 iste k.o.	
34.	Pr. 1. septembra 2009. Dn-1208/09-P Na osnovu rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove - Područne jedinice Prijedor broj 21.35/475-20/09 od dana 14.4.2009. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 27/203 i pripisana u A list zk.ul.br. 7886 iste k.o.	
35.	Pr. 08.10.2009.godine, DN-1423/09-P. Na osnovu pravosnažnog rješenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove – Područne jedinice Prijedor broj 21.35/475-44/09 od dana 31.07.2009.godine, otipisana je iz A lista zk.ul.br. 753 k.o. Prijedor, k.č.br. 27/234 i pripisana u A list zk.ul.br. 7886 iste k.o.	
37.	Pr. 5. marta 2010. Dn-289/10-P Na osnovu pravosnažnog rješenja SO-e Prijedor broj 01-475-3/07 od dana 8.2.2007. godine pripisana je u A list k.č.br. 588/5, otipisana iz A lista zk.ul.br. 2582 iste k.o.	
38.	Pr. 23. jula 2010. Dn-965/10-P Na osnovu pravosnažnog rješenja SO-e Prijedor broj 01-475-13/10 od dana 15.4.2010. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 27/210 i upisana u A list novog zk.ul.br. 8709 iste k.o.	
39.	Pr. 23. jula 2010. Dn-965/10-P Na osnovu pravosnažnog rješenja SO-e Prijedor broj 01-475-13/10 od dana 15.4.2010. godine otipisana je iz A lista k.č.br. 27/211 i upisana u A list novog zk.ul.br. 8709 iste k.o.	

40.	Pr. 23. jula 2010, Dn-965/10-P Na osnovu prvosnažnog rješenja SO-e Prijedor broj 01-475-13/10 od dana 15.4.2010. godine otpisana je iz A lista k.č.br. 27/212 i upisana u A list novog zk.ul.br. 8709 iste k.o.	
41.	Pr.08.11.2010.god. Dn.br.1460/10 N.o. pravosnažnog rješenja Skupštine Opštine Prijedor br. 01-475/1633/03 od 09.12.2003.godine, pravosnažnog Rješenja Skupštine Opštine Prijedor br. 01-475-93/04 od 03.08.2004. godine. Uvjerjenja o usklađenju br. 21.35/952.1.4-6216/10 od 05.10.2010. godine i Lokacijskih uslova Administrativne službe Odjeljenja za prostorno uređenje Prijedor br. 06-364-171/10 od 04.11.2010. godine, otpisana je iz A lista k.č.br. 27/2394 pripisana u A list zk.ul.br.4770. iste k.o.	
42.	Pr.23.04.2012.god. Br. 21.35/714-Dn-802/12 N.o. Odluke Opštine Prijedor – Skupštine Opštine Prijedor br. 01-022-46/12 od 19.04.2012. godine o utvrđivanju gubitka statusa javno dobro, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 27/260 i upisana u A list novog zk.ul.br. 9112. iste k.o.	
43.	Pr.04.07.2012.god. Br. 21.35/714-Dn-1413/12 N.o. Odluke Opštine Prijedor – Skupštine Opštine Prijedor br. 01-022-46/12 od 19.04.2012. godine o utvrđivanju gubitka statusa dobro u opštoj upotrebi - put, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 27/237 i upisana u A list novog zk.ul.br. 9147. iste k.o. Provedeno:18.07.2012. Viši stručni saradnik: Slavica Šurlan	
44.	Pr. 2. avgusta 2012. Broj: 21.35/714-Dn-1623/12 Na osnovu Odluke SO-e Prijedor broj 01-022-99/12 od dana 19.7.2012. godine otpisana je iz A lista k.č.br. 27/240 i pripisana u zk.ul.br. 1407 iste k.o. Provedeno 9.8.2012. godine Obradio: R. Radulović	
45.	Pr. 2. avgusta 2012. Broj: 21.35/714-Dn-1623/12 Na osnovu Odluke SO-e Prijedor broj 01-022-99/12 od dana 19.7.2012. godine otpisana je iz A lista k.č.br. 59/16 i pripisana u zk.ul.br. 1407 iste k.o.	
46.	Pr. 28. januara 2013. Broj: 21.35/714-Dn-2564/12 Na osnovu Odluke Skupštine Grada Prijedor o utvrđivanju gubitka statusa javno dobro broj broj 01-022-114/12 od dana 7.12.2012. godine otpisana je iz A lista k.č.br. 865/6 i pripisana u A list zk.ul.br. 1407 iste k.o.	
47.	Pr.03.10.2013. godine Br.: 21.35/714-Dn-1819/13 N.o. Odluke Grada Prijedor – Skupštine Grada Prijedor br. 01-022-128/13 od 11.09.2013. godine o utvrđivanju gubitka statusa dobro u opštoj upotrebi - put, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 33/2 i upisana u A list novog zk.ul.br. 9562. iste k.o.	
48.	Pr.25.12.2013. godine Br.: 21.35/714-Dn-2338/13 N.o. Odluke Grada Prijedor – Skupštine Grada Prijedor br. 01-022-182/13 od 18.12.2013. godine o utvrđivanju gubitka statusa dobro u opštoj upotrebi - put, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 27/189 i upisana u A list novog zk.ul.br. 9597. iste k.o.	
49.	Pr.19. novembra 2014. godine, 21.35/714-Dn-1887/14 Na osnovu Odluke Grada Prijedora - Skupštine Grada Prijedora br.01-022-121/14 od 29.10.2014. godine o utvrđivanju gubitka statusa dobro u opštoj upotrebi - put, otpisuje se k.č.br.20/129 iz A lista zk.ul.br.753, te upisuje u A list novog zk.ul.br.9796 iste k.o. Dana 08.01.2015. godine, proveo: Zoran Bartoš	
50.	Pr.29. aprila 2015. godine, 21.35/714-Dn-605/15 Na osnovu Odluke Grada Prijedora - Skupštine Grada Prijedora broj 01-022-56/15 od 22.04.2015. godine o utvrđivanju gubitka statusa dobro u opštoj upotrebi - put, otpisuje se k.č.br.724/2 iz A lista zk.ul.br.753, te upisuje u A list novog zk.ul.br.9941 iste k.o. Dana 08.07.2015. godine, proveo: Zoran Bartoš	
51.	Pr.13. maja 2015. godine, 21.35/714-Dn-695/15 Na osnovu Odluke Grada Prijedora - Skupštine Grada Prijedora broj 01-022-58/15 od 22.04.2015. godine o utvrđivanju gubitka statusa dobro u opštoj upotrebi - put, otpisuje se k.č.br.27/277 iz A lista zk.ul.br.753, te upisuje u A list novog zk.ul.br.9943 iste k.o. Dana 08.07.2015. godine, proveo: Zoran Bartoš	

* Zvezdica pored broja parcele znači da je plombirana, tj. postoji zahtjev i važan za tu parcelu.

52.	Pr.13. maja 2015. godine, 21.35/714-Dn-695/15 Na osnovu Odluke Grada Prijedora - Skupštine Grada Prijedor broj 01-022-58/15 od 22.04.2015. godine o utvrđivanju gubitka statusa dobro u opštoj upotrebi - put, otpisuje se k.č.br.27/278 iz A lista zk.ul.br.753, te upisuje u A list novog zk.ul.br.9943 iste k.o. Dana 08.07.2015. godine, proveo: Zoran Bartoš	
53.	Pr.13. maja 2015. godine, 21.35/714-Dn-696/15 Na osnovu Odluke Grada Prijedora - Skupštine Grada Prijedor broj 01-022-62/15 od 22.04.2015. godine o utvrđivanju gubitka statusa dobro u opštoj upotrebi - put, otpisuje se k.č.br.813/71 iz A lista zk.ul.br.753, te upisuje u A list novog zk.ul.br.9942 iste k.o. Dana 08.07.2015. godine, proveo: Zoran Bartoš	
54.	Pr.13. maja 2015. godine, 21.35/714-Dn-696/15 Na osnovu Odluke Grada Prijedora - Skupštine Grada Prijedor broj 01-022-62/15 od 22.04.2015. godine o utvrđivanju gubitka statusa dobro u opštoj upotrebi - put, otpisuje se k.č.br.813/74 iz A lista zk.ul.br.753, te upisuje u A list novog zk.ul.br.9942 iste k.o. Dana 08.07.2015. godine, proveo: Zoran Bartoš	
55.	Pr. 04.07.2016. godine, Br. 21.35/714-Dn-863/16 N.o. Rešenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Prijedor, br. 21.35/473.2-165/15 od 28.01.2016. godine, Sporazuma o naknadi br. 21.35/473.2-165/15 od 21.04.2016. godine i dokaza o uplati, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 1036/12 i upisana u A list novog zk.ul.br. 10063. iste k.o.	
56.	Pr. 04.07.2016. godine, Br. 21.35/714-Dn-863/16 N.o. Rešenja Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka, Područna jedinica Prijedor, br. 21.35/473.2-165/15 od 28.01.2016. godine, Sporazuma o naknadi br. 21.35/473.2-165/15 od 21.04.2016. godine i dokaza o uplati, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 1036/13 i upisana u A list novog zk.ul.br. 10063. iste k.o.	
57.	21.35/714-dn-1672/16	
58.	Pr. 13.04.2020. godine, broj 21.35/714-468/20 Na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske o ukidanju statusa javnog dobra u opštoj upotrebi, broj: 04/1-012-2-942/20, od 19.03.2020. godine, otpisana je k.č.br. 27/238 iz zk.ul.br. 753 k.o. Prijedor, te prenosena u novi zk.ul.br. 10548 iste k.o. Provedeno 13.05.2020. godine, VSS Miroslav Četić	
59.	Pr. 01.03.2021. godine, Br. 21.35/714-1351/20 Zabiljezuje se da je dana 22.01.2021. godine izjavljena žalba, izjavljena od strane Pravobranilaštvo RS Sjedište zamjenika Prijedor, na rješenje o dozvoli cijepanje k.č.br. 27/42	
60.	Pr. 25.10.2021. godine, Br. 21.35/714.1-1230/21 N.o. Odluke o ukidanju statusa javnog dobra u opštoj upotrebi – Iskaz I, Vlade Republike Srpske br. 04/1-012-2-2842/21 od 23.09.2021. godine, objavljene u Službenom glasniku RS br. 91 od 12.10.2021. godine, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 12/761, upisana u A list novog zk.ul.br. 10901. iste k.o.	
61.	Pr. 30.05.2022. godine, broj: 21. 35/714.1-633/2022 Na osnovu Prijavnog A lista RUGIPP PJ Prijedor br. 21.35/952.1-2250/21 od 25.05.2022. godine, cijepa se k.č. br. 59/1 SANA, rijeka površine 589589 m2, na: k.č. br. 59/1 SANA, rijeka površine 588971 m2, k.č. br. 59/62 SANA, rijeka površine 470 m2, k.č. br. 59/63 SANA, rijeka površine 86 m2 i k.č. br. 59/64 SANA, rijeka površine 62 m2. VSS: Slavica Šurlan Provedeno: 03.06.2022. godine	
62.	Pr. 30.06.2022. godine, broj: 21.35/714.1-633/2022 Na osnovu prijavnog A lista RUGIPP PJ Prijedor br. 21.35/952.1-2250/21 od 25.05.2022. godine cijepa se k.č. br. 59/1 SANA, rijeka površine 588971 m2, na: k.č. br. 59/1 SANA, rijeka površine 587375 m2 i k.č. br. 59/67 put površine 1596 m2; cijepa se k.č. br. 67/2 put površine 24930 m2, na: k.č. br. 67/2 put površine 24469 m2, k.č. br. 67/19 put površine 416 m2 i k.č. br. 67/20 put površine 45 m2; cijepa se k.č. br. 1450/1 cesta površine 4360 m2, na: k.č. br. 1450/1 cesta površine 3662 m2 i k.č. br. 1450/3 cesta površine 698 m2. VSS: Slavica Šurlan Provedeno: 03.06.2022. godine	

* Zvezdica pored broja parcele znači da je plombirana, tj. postoji zahtjevi i vezan za tu parcelu.

63.	Pr. 24.06.2022. godine, broj: 21.35/714.1-750/2022 Na osnovu Prijavnog A lista RUGIPP PJ Prijedor br. 21.35/952.1-559/2022 od 24.06.2022. godine, cijepa se k.č. br. 27/169 gradilište površine 136 m2, na: k.č. br. 27/169 gradilište površine 133 m2 i k.č. br. 27/304 gradilište površine 3 m2. Provedeno: 18.07.2022. godine VSS: Miroslav Četić	
64.	Pr. 04.05.2022. godine, Br. 21.35/714.1-507/22 N.o. Odluke o ukidanju statusa javnog dobra u opštoj upotrebi – Iskaz I, Vlade Republike Srpske br. 04/1-012-2-2368/20 od 03.09.2020. godine, objavljene u Službenom glasniku RS br. 91 od 16.09.2020. godine, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 1036/16, upisana u A list novog zk.ul.br. 10909, iste k.o.	
65.	Primljeno: 13.06.2023. godine, Broj: 21.35/714.1-526/2023 Na osnovu Prijavnog lista Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Područna jedinica Prijedor broj: 21.35/952.1-1005/2023 od 09.06.2023. godine, ukrižuje se cijepanje 27/42 Oranica, površine 34261 m2, na: katastarske čestice 27/42 Ulica, površine 34234 m2, katastarske čestice 27/305 Ulica, površine 6 m2 i katastarske čestice 27/306 Ulica, površine 21 m2. Provedeno u zk. 14.06.2023. godine, Četić M.	
66.	Primljeno 09.10.2023. godine, broj: 21.35/714.1-924/2023 N.O. Prijavnog A lista RUGIPP PJ Prijedor 21.35/951-38-sl/2023, k.č.br. 1036/1 Gomjenica, potok u površini 44363m2 cijepa se na k.č.br. 1036/1 Gomjenica, potok u površini 42363m2 i k.č.br. 1036/17 Gomjenica, potok u površini 2000m2. Provedeno dana 10.10.2023. VSS: Slavica Šurlan.	
67.	Primljeno: 05.09.2023. godine, br. 21.35/714.1-821/2023 Na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske o ukidanju statusa javnog dobra u opštoj upotrebi, broj: 04/1-012-2-2661/23 od 10.08.2023. godine, otpisana je iz A lista, z.k.ul.br.753 katastarske opštine Prijedor, k.č.br. 20/118, te upisana u kolonu A lista novog zemljišnoknjižnog uloška 11124 iste katastarske opštine. Provedeno u zk.22.01.2024. godine, VSS Četić M.	
68.	Primljeno: 05.09.2023. godine, br. 21.35/714.1-821/2023 Na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske o ukidanju statusa javnog dobra u opštoj upotrebi, broj: 04/1-012-2-2661/23 od 10.08.2023. godine, otpisana je iz A lista, z.k.ul.br.753 katastarske opštine Prijedor, k.č.br. 20/127, te upisana u kolonu A lista novog zemljišnoknjižnog uloška 11124 iste katastarske opštine. Provedeno u zk.22.01.2024. godine, VSS Četić M.	
69.	Pr. 08.02.2024. godine, Br. 21.35/714.1-89/24 N.o. Odluke o ukidanju statusa javnog dobra u opštoj upotrebi – Iskaz I, Vlade Republike Srpske br. 04/1-012-2-168/24 od 18.01.2024. godine, objavljene u Službenom glasniku RS br. 10/24 od 30.01.2024. godine, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 27/305, upisana u A list novog zk.ul.br. 11129, iste k.o.	
70.	Pr. 08.02.2024. godine, Br. 21.35/714.1-89/24 N.o. Odluke o ukidanju statusa javnog dobra u opštoj upotrebi – Iskaz I, Vlade Republike Srpske br. 04/1-012-2-168/24 od 18.01.2024. godine, objavljene u Službenom glasniku RS br. 10/24 od 30.01.2024. godine, otpisana je iz A lista zk.ul.br. 753, k.č.br. 27/306, upisana u A list novog zk.ul.br. 11129, iste k.o.	
71.	Primljeno: 12.07.2024. godine, Broj: 21.35/714.1-587/2024 Na osnovu Prijavnog lista Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Područna jedinica Prijedor broj: 951-38-sl/2024 od 09.07.2024. godine, cijepa se katastarska čestica 1036/3 Gomjenica; potok, površine 5577 m2, na: katastarske čestice 1036/3 Gomjenica; potok, površine 3824 m2 i katastarske čestice 1036/19 Gomjenica; potok, površine 1753 m2 Zatim, katastarske čestice 1036/1 Gomjenica; potok, površine 42363 m2, na: katastarske čestice 1036/1 Gomjenica; potok, površine 42270 m2 i katastarske čestice 1036/118 Gomjenica; potok, površine 93 m2. Provedeno u zk. 17.07.2024. godine, VSS Četić M.	

72.	Primljeno: 17.12.2024. godine, Broj: 21.35/714.1-1073/2024 Na osnovu Prijavnog lista Republičke uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove Područna jedinica Prijedor, broj 7-45/2024 od 17.12.2024. godine, uknjižuje se u koloni A lista, katastarske čestice 1288/6 Gomjenica; Pašnjak, površine 2635 m² i katastarska čestica 1288/7 Gomjenica; Pašnjak, površine 1140 m², međusobno mijenjaju površinu i cijepaju se na: - katastarske čestice 1288/6 Gomjenica; Pašnjak, površine 3438 m². - katastarske čestice 1288/7 Gomjenica; Pašnjak, površine 69 m². - katastarske čestice 1288/12 Gomjenica; Pašnjak, površine 90 m² - katastarske čestice 1288/13 Gomjenica; Pašnjak, površine 100 m² - katastarske čestice 1288/14 Gomjenica; Pašnjak, površine 78 m² Provedeno u zk. 23.12.2024. godine, VSS Četić M.	
-----	--	---

B Vlasnički list

Rbr	U P I S I	Primjedba
1.	Udio: / Tip: JAVNO DOBRO JAVNO DOBRO (NN) JAVNO DOBRO, Adresa: Prijedor, Nepoznata BB; JMB: null JAVNO DOBRO-ISKAZ I	Dana 02.05.2006. godine preuzeto iz Iskaza I iste k.o.
2.	Udio: / Tip: JAVNO DOBRO ZABILJEŽBA IZLAGANJA, Adresa: ; JMB: null Pr.01: aprila 2014. godine 21.35/714-Dn-556/14 Na osnovu zahtjeva Komisije za izlaganje RUGIPP-a Barja Luka, P.J Prijedor, broj 21.35/951.38-1165/14 od 25.03.2014. godine, ZABILJEŽUJE SE IZLAGANJE na k.č.br.59/55. Dana 28.05.2014. godine, proveo: Zoran Bartoš	

C Teretni list

Rbr	U P I S I	Iznos (KM)	Primjedba
	Nema tereta.		

za *Braut Kord*

ГЕОДЕТСКИ СНИМАК

Општина: Приједор
Катастарска Општина: Приједор 1

Приближна размјера 1: 250

Ралетића кула

Бр. тачке	Y	X
1	6398234.44	4982007.42
2	6398235.24	4982012.25
3	6398231.37	4982012.86
4	6398234.88	4982021.88
5	6398219.08	4982025.60
6	6398217.82	4982008.23
7	6398209.01	4982009.09
8	6398209.31	4982013.53
9	6398198.84	4982014.20
10	6398198.55	4982009.75

Београд, 29.10.2024. год.

IV ПОДАЦИ О СОПСТВЕНИКУ

Добро је у приватном власништву, а имаоци права су: Радетић (Видена) Катарина – обим права 2/12, Радетић (Милована) Петар – обим права 3/12, Радетић (Милована) Ранко – обим права 3/12 и Радетић (Рајка) Здравко – обим права 4/12.

V РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА СА ВАЛОРИЗАЦИЈОМ

Споменик културе се вреднује као добро од великог значаја ако је значајно за одређено подручје или раздобље; ако свједочи о друштвеним или природним појавама односно условима друштвено-економског и културно-историјског развоја народа у одређеним раздобљима; ако свједочи о значајним догађајима и истакнутим личностима из историје, науке и културе конститутивних народа и националних мањина Републике.⁴⁸

Споменик културе се налази у завршном дјелу главне пјешачке зоне у Приједору, у Улици краља Петра I Ослободиоца. Смјештен је у непосредној близини најстаријег дијела града формираног на острвцу Свињарица (Стари град) и простране парковске површине на самој обали рукавца Берек, са којима чини јединствену природно-урбану амбијенталну цјелину. Временом је овај дио града трансформисан изградњом стамбених, пословних и угоститељских објеката и цјелина. Суседни објекат, породична кућа Радетић из 1884. порушена је и уклоњена 2024.

Споменик културе је изграђен 1883–1885. за котарског предстојника Приједора Вилхелма фон Рајца (Wilhelm von Reitz), као један од најупечатљивијих и стилски најоригиналнијих објеката из времена аустроугарске окупације. Била је то прва репрезентативна вила у Приједору, чија је изградња означила симболичан почетак потпуне трансформације града у отмену средњоевропску варош. Знатна модернизација града усљедила је одмах након великог пожара 1882, у којем је страдао највећи дио наслеђеног оријенталног градитељског фонда. За аустријске власти то је био повод за покретање опсежног пројекта реконструкције града у којој је постојеће урбано ткиво са уским завијеним улицама и сокацима замјењено савременом праволинијском просторном матрицом са трговима и маркантним објектима на истакнутим тачкама. Један од првих изведених објеката у склопу велике обнове града био је управо споменик културе. Након што је Рајц одлучио да се врати у Беч, кућа је прешла у власништво породице Радетић у чијем се посједу налази дуже од једног вијека. Породица Радетић једна је од најстаријих приједорских трговачких породица, која је свој велики иметак стекла бавећи се пољопривредом и производњом и извозом ракије на аустроугарско и друга страна тржишта. Осим што су ширили сопствено имање, Радетићи су у знатној мјери допринијели и успону друштвеног, културног и умјетничког живота града. У том погледу се посебно истиче дјелатност великог добротвора Пере Радетића (1885–1941), дугогодишњег хоровађе, композитора и диригента српског пјевачког друштва *Вила* и члана управе Соколског друштва у Приједору.

Високе архитектонске и морфолошке одлике споменика културе, упркос чињеници да име његовог пројектанта данас није познато, указују да је ријеч о образованом средњоевропском аутору који је добро познавао еклектички метод комбиновања елемената различитих стилова, актуелан у изградњи приватних кућа виших друштвених слојева широм Аустроугарске монархије. Складност архитектонске цјелине постигнута је логичним одабиром формалних чинилаца: романтичарских у обликовању једноспратне куле и неокласичних у структурирању главног, приземног дијела куће. Примјена савремених техника и материјала грађења, те нових стилских и умјетничких приступа у спољном и унутрашњем уређењу, унели су нови дух грађења у тада још увијек конзервативну приједорску средину. Покућство куће чинили су стилски мобилијар и луксузни предмети попут полуконцертног клавира и каљеве пећи обликоване у сецесијском духу. Уравнотежен однос стилско-формалних елемената резултовао је изузетно хармоничном цјелином која се сврстава међу значајније примјере продора водећих

⁴⁸ Закон о културним добрима (Службени гласник Републике Српске, бр. 38/22): члан бр. 25.

средњоевропских умјетничких тенденције у периферним областима Аустроугарске монархије. Промислљен поступак повезивања естетских и функционалних рјешења доприноси јединственом укупном утиску куће као и њеном уклапању у непосредно природно и изграђено окружење. Наведене вриједности архитектуре објекта непосредно говоре у прилог општег градитељског успона, а индиректно и о вишим друштвеним, естетским, културним и умјетничким вриједностима његованим у грађанском друштву тога доба. У споменику културе, његовом свечаном салону, поред редовних хорских проба *Виле*, одржавали су се и други значајни друштвени догађаји и скупови.

Подигнут у централној градској зони, као једна од првих реализованих репрезентативних приватних објеката из времена аустроугарске урбане трансформације града, споменик културе представља значајно свједочанство модернизацијских процеса у развоју босанских градова током посљедњих деценија 19. вијека. Истакнута локација на главном градском шеталишту наспрам старог града, у непосредном окружењу парка и природног појаса уз ријеку Сану и канал Берек, посједује знатне урбанистичке и амбијенталне вриједности. Висок квалитет примјењених конструктивних рјешења, техника и материјала градње, те извођачких и занатских радова у спољном и унутрашњем уређењу, обезбјеђују му посебне грађевинске и техничке вриједности. Складност и оригиналност општег утиска двојне цјелине, остварена простудираном примјеном елемената водећих обликовних усмјерења тога доба, доприносе његовим архитектонским, стилским, естетским и умјетничким вриједностима. Богатство сачуваних изворних декоративних и архитектонских облика, као и оригиналних функционалних и просторних рјешења, доприносе аутентичним и документарним вриједностима споменика културе. Као мјесто дешавања важних историјских и друштвених догађаја, који се везују за многе значајне личности привредног, културног и спортског живота Приједора, споменик културе посједује значајне друштвено-културолошке и историјске вриједности.

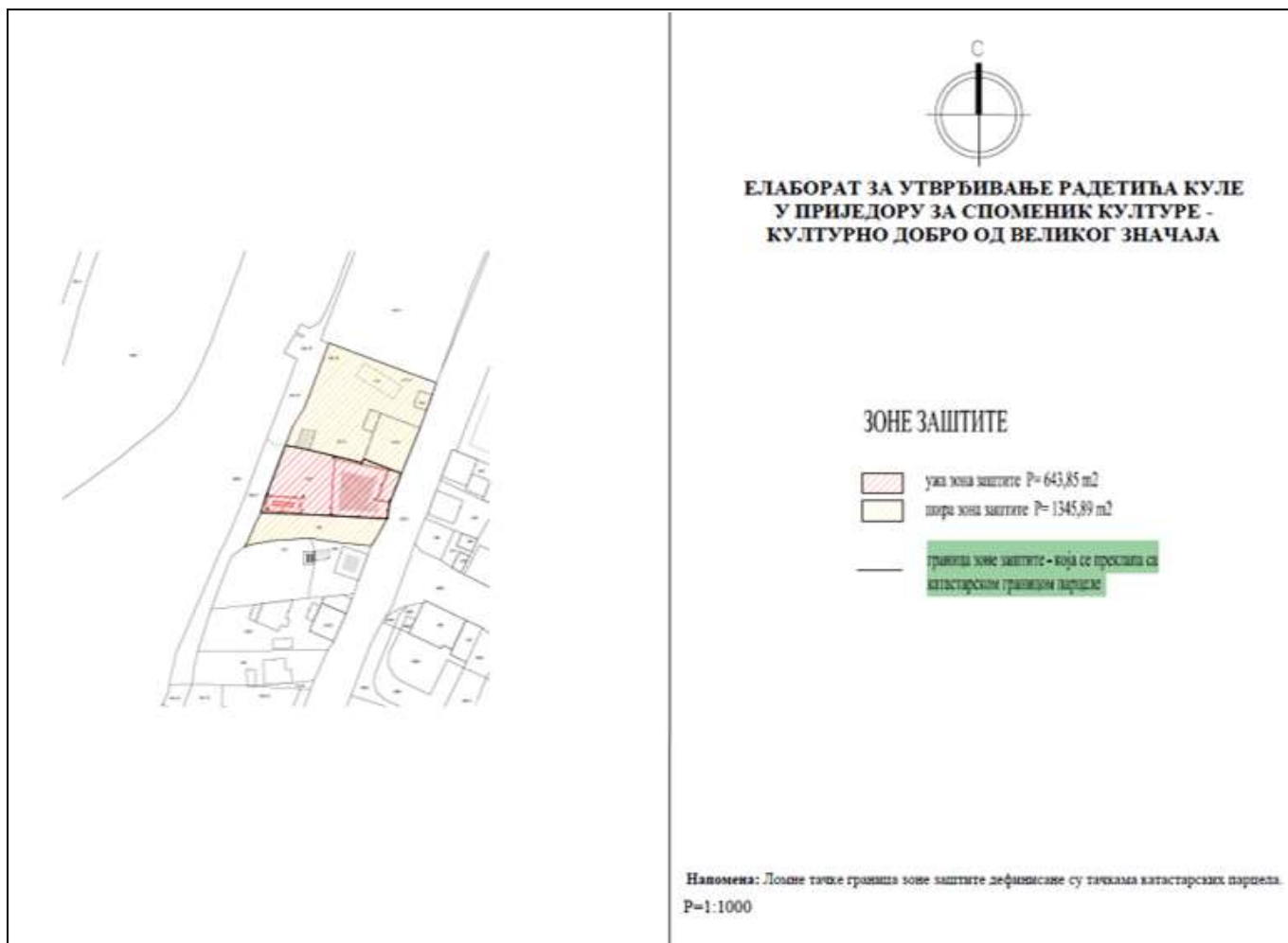
С обзиром на наведено, предлага се да се *Радетића кула у Приједору* заштити као споменик културе, те да буде валоризована као културно добро од великог значаја за Републику Српску.

Приједлог се заснива на сљедећим критеријумима:

- историјска и културна вриједност (вријеме изградње, свједочанство урбаног развоја и раста Приједора у периоду 1878–1918);
- друштвена вриједност (свједочанство културно-историјског развоја грађанског друштва и културе и привредно-економског напретка града; свједочанство о личностима од посебног значаја за културно-друштвену историју града);
- архитектонска и урбанистичка вриједност (примјер архитектуре аустроугарског периода високих стилских и архитектонских обиљежја, репрезент водећих стилских тенденција средњоевропске архитектуре друге половине 19. вијека, висок ниво техничких и извођачких квалитета, складан однос са непосредним природним окружењем и истакнута позиционираност у најужој градској зони);
- умјетничка и естетска вриједност (очуваност елемената архитектонског и декоративног обликовања екстеријера и ентеријера објекта).

VI ЗОНЕ ЗАШТИТЕ

- Ужу зону заштите чини простор означен као к.ч. бр. 2148, К. О. Приједор 1 (нови премјер), Приједор, Република Српска, Босна и Херцеговина;
- Ширу зону заштите чини простор означен као дио к.ч. бр. 2141/5, 2141/16, 2141/19, 2143/1, 2144, 2145 и 2149 К.О. Приједор 1 (нови премјер), Приједор, Република Српска, Босна и Херцеговина.

VII МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕОПХОДНЕ ЗА ЧУВАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ДОБРА И ЊЕГОВЕ ОКОЛИНЕ

За споменик културе од великог значаја Радетића кула у Приједору прописује се сљедећи систем мјера заштите:

- све интервенције на културном добру и у његовој заштићеној околини морају да се изводе у складу са прописима и другим правним актима из области заштите културних добара, те прописима из области уређења простора и грађења;
- радови на културном добру изводе се под надзором Завода.

Мјере заштите за ужу зону заштите:

- за било какве интервенције на заштићеном добру потребно је прибавити услове за предузимање мјера техничке заштите које прописује Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа;
- забрањено је извођење радова који би могли да угрозе културно добро и наруше његову аутентичност и културно-историјска својства;
- неопходно је обезбиједити културно добро од оштећења, уништења и отуђивања;
- сопственик, односно корисник споменика културе дужан је да се свакодневно стара и брине о објекту, те га чува од пропадања, атмосферилија и зуба времена као и да прати стање и одржавање конструктивно-статичког система, кровног покривача, фасада и исправности инсталација у споменику културе;
- с обзиром на садашње стање објекта неопходно је да се изврше хитне мјере санације како не би дошло до даљег пропадања објекта;
- приликом израде пројектне документације пројектна рјешења треба да у највећој могућој мјери сачувају аутентичност објекта, конструктивних елемената, постојеће габарите, постојећи изглед фасаде са детаљима фасадне пластике, облик и нагиб кровних равни.
- могуће је увођење нових начина коришћења културног добра, савремених метода и техника презентације, адаптације и промјене намјене под условом да ни на који начин не угрожавају културно добро и ако су у складу са карактером културног добра.

Мјере заштите за ширу зону заштите:

- дозвољена је нова изградња уколико не угрожава културно добро уз стручно мишљење, мјере заштите и сагласност Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа;
- уколико се планирају радови у овој зони заштите, неопходно је изградити просторно-планску и техничку документацију у складу са стручним мишљењем, мјерама техничке заштите, и сагласност на пројекат и документацију које издаје Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа;
- забрањено је извођење грађевинских радова, промјена облика терена и коришћења земљишта у оквиру заштићене околине културног добра који могу имати негативан утицај на културно добро.

X ПРИЛОЗИ

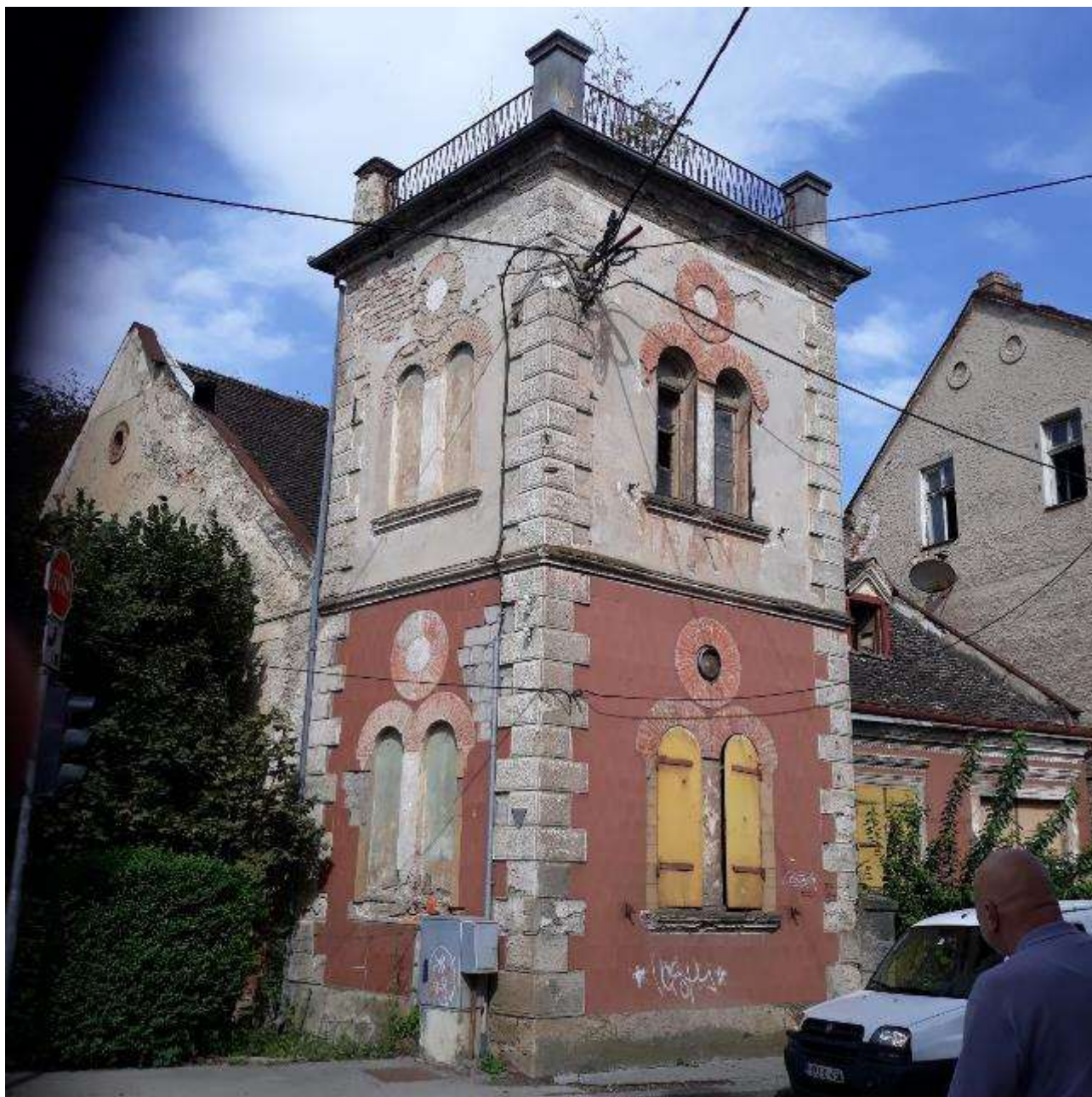
- ФОТОДОКУМЕНТАЦИЈА

Сл. 12. Радетића кула, Југо-источна фасада, 2022. (извор: Документација Завода)

Сл. 13. Југо-источна фасада, 2022. (извор: Документација Завода)

Сл. 14. Јужна фасада, 2022. (извор: Документација Завода)

Сл. 15. Спирално степениште у кули, 2022. (извор: Музеј Козаре)

Сл. 16. Свечани салон, детаљ покућства – полуконцертни клавир, 2022. (извор: Музеј Козаре)

Сл. 17. Свечани салон, општи изглед, 2022. (извор: Музеј Козаре)

Сл. 18. Свечани салон, ентеријер, 2022. (извор: Музеј Козаре)

Сл. 19. Детаљ декоративне обраде зида салона, 2022. (извор: Музеј Козаре)

ХИ ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

Извори:

- Архива Музеја Козаре, фотодокументација и хемеротека.
- Документација Завода

Периодика:

- *Bosanski glasnik - Bosnicher bote*, 1901.
- **Симо Стојановић**, Постанак Приједора, *Босанска вила*, 30. 8. 1891, VI/15-16, 230-231, 249.
- **Mladenko Sadžak**, Crvena kula Radetića, *Kozarski vjesnik*, 26. 8. 1988, 8.

Литература:

Aličić Ahmed S., *Uređenje bosanskog ejaleta: od 1789. do 1878. godine*, Том 11. Sarajevo: Orijentalni institut; 1983.

Bataković Dušan T., Prelude to Sarajevo: The Serbian question in Bosnia and Herzegovina 1878-1914, *Balkanica* 27, 1996, 117-155.

Bericht über die Verwaltung von Bosnien und Herzegovina 1913, Wien 1913.

Ćeman Mirza Hasan, Urgentne urbane intervencije osmanske vlasti na području Bosne i Hercegovine nakon 1860. godine, u: *Zbornik radova Međunarodne konferencije „Centri i periferije u osmanskoj arhitekturi - ponovo otkrivanje balkanskog naslijeđa“*, 22.-24. april 2010, Sarajevo : CHwB, Regional Office, 2011.

Grupa autora, *Prijedor i okolina*. Prijedor: Narodni odbor opštine; 1961.

Klaić Vjekoslav, *Bosna: podatci o zemljopisu i povijesti Bosne i Hercegovine*, Dio 1, Zemljopis, Zagreb 1878, 172-175.

Kreševljaković Hamdija, *Kapetanije u Bosni i Hercegovini*. 2. izd. Sarajevo: Svjetlost; 1980.

Krzić Ibrahim, *Arhitektura Bosne i Hercegovine: 1878-1918*. Том 109. Sarajevo: Umjetnička galerija Bosne i Hercegovine; 1987.

László Bencze, Frank N. Schubert, (ur.). *The Occupation of Bosnia and Herzegovina in 1878*, East European Monographs, New York: Columbia University Press, 2005.

Orlovac Anto, *Prijedorski mučenički trolist: župa Prijedor i njezina tri župnika mučenika za vjeru u 20. stoljeću*. Prijedor: Župa Sv. Josipa; 2005.

Renner Heinrich, *Durch Bosnien und die Herzegovina kreuz und quer: Wanderungen*, Berlin: Geographische Verlagshandlung Dietrich Reimer (Ernst Vohsen); 1896.

Vojna enciklopedija, Indeks. 2. izd. doštampano 1978. Beograd: Redakcija Vojne enciklopedije; 1976.

Адамовић Ведрана, *Радетића кула*, рад у рукопису.

Врањеш Мирко, *Лијевчанско Поткозарје*, 1. издање, Лакташи: Графомарк; 2008.

Јањушевић Богдан, *Стамбене палате у војвођанским градовима од барока до историзма: 1718-1914*. Нови Сад; Петроварадин: Прометеј; Покрајински завод за заштиту споменика културе; 2011.

Миленковић Петар, *Историја грађења железница и железника политика код нас (1850–1935)*, Београд : [б. и.], 1936.

Пејановић Ђорђе, *Становништво Босне и Херцеговине*, Том 229, Београд: Научна књига; 1955.

Прпош Радетић Милица, *Идејно рјешење стамбено-пословног објекта и реконструкција куће Радетић у Приједору: Завршни рад (1. степен болоњских студија)*. [Бања Лука]: [М. Прпош Радетић]; 2019.

Сацак Младенко, *Портрет Симе Стојановића: историја храбрости једне породице*. Том 1. Бања Лука; Приједор: Филозофски факултет; Задужбина Сретена Стојановића; 2003.

Интернет извори:

- <https://gradovi.balkaninstitut.com/epskiogradovi/gradoutdc76.html?slovo=P&str=3&id=1819#>
- Digitalne kolekcije NUBBiH <https://kolekcije.nub.ba/items/show/498>